

GLAS GORENJSKE

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO XIII., St. 16 — CENA 10 DIN

SOBOTA, 6. FEBRUARJA 1960

Nove naloge

Še večji vzpon kot lani

Skupne investicije večje za 37,7 odstotka · Obseg proizvodnje bo porastel za 10,5, osebni dohodki pa za 19 odstotkov

Na posvetovanju pri Okrajnem komiteju Zveze komunistov Kranj, ki je bilo v sredo, 3. februarje, so govorili o treh pomembnih vprašanjih, ki zadevajo naše gospodarske organizacije: o začilnostih letosnjega družbenega načrta v našem okraju, o odnosih v kolektivih in o nagrejevanju. Posvetovanja so se udeležili direktorji, predsedniki sindikalnih organizacij, sekretarji organizacij ZK v podjetjih in predstavniki političnih organizacij v občinah.

Predsednik Okrajnega odbora SZDL Jakob Žen je govoril o odnosih in v glavnem ugotovil, da neradostno povezanost med samoupravnimi organi in kolektivi v nekaterih primerih predstavlja resno oviro smotremu napredku. Pri tem gre zlasti za slabo obveščanje kolektiva o delu in sklepih samoupravnih organov in o drugih pomembnih vprašanjih.

Predsednik OLO Sveti Kobal je obrazložil predlog družbenega načrta, predsednik Okrajnega sindikalnega sveta Andrej Verbič pa je govoril o nagrejevanju. Njegova osnovna ugotovitev je bila, da morajo gospodarske organizacije stalno izpopolnjevati sistem nagrejevanja.

Največ diskutantov je za tem govorilo o nekaterih vprašanjih družbenega načrta. Le-ta namreč predvideva letos še večji porast proizvodnje, kar bo vplivalo tudi na izboljšanje živiljenjske ravni. Naj zgodostev v kratkem samo nekaj podetkov:

Industrijska proizvodnja znaša 75 odstotkov celotne letosnje proizvodnje. Industrijska podjetja so v primerjavi z lanskim letom predlagala povečanje vrednosti proizvodnje za 8 odstotkov, porast številke delavcev za 4,7 odstotka in investicijskih naložb za dve miliardi 120 milijonov dinarjev. Kot je bilo na posvetovanju rečeno, so za povečanje proizvodnje še večje možnosti, tako da bi letos dosegli porast celotne proizvodnje za 10,5 odstotka. Seveda ne bi smeli povisiti število zaposlenih za več kot 2,4 odstotka.

Vrednost negospodarskih investicij, ki je že lani presegla pričakovanovo višino, se bo letos znova dvignila za dobre pol miliarde dinarjev in dosega 3739 milijonov

dinarjev. Skupne investicije pa bi se letos povečale za 37,7 odstotka in dosegle 10 miliard in 599 milijonov dinarjev. Hkrati se bo povečala osebna potrošnja prebivalstva za 7 odstotkov, redne pleče zaposlenih za 10 odstotkov in osebni dohodki prebivalstva za 19 odstotkov v primerjavi z lanskim letom.

V razpravi so nevzeti poudarjali zlasti težavo pri omejevanju delovne sile in neketere druge probleme. Direktor jeseniške Zelezarne inž. Matevž Hafner je govoril o problemu premika proizvodnje v kvalitetu in o potrebi strojev oziroma mehanizacije za povečanje produktivnosti. Direktor Iskre Hrast je podprt predlog, da bi delavce iz pošamejših manj donosnih in zastarelih obratov premestili v tiste dejavnosti, kjer bi lahko ustvarjali večji dohodek. — Predsednik OLO Vinko Hafner pa je opozoril na pomembnost nadaljnega vlaganja investicij za družbeni standard. Enako velja tudi za sredstva, ki naj jih prispevajo ljudski odbori in gospodarske organizacije za razvoj kmetijstva.

Sekretar Okrajnega komiteja ZKS Janko Rudolf pa je v zaključku predlogu poudaril zlasti nujnost

uvajanja avtomatizacije. To je živiljenjska potreba na stopnji gospodarskega razvoja pri nas. Zato tem vprašanjem politični in tehnični kader in pojasmilapraktične koristi ka nujnost takšnega razvoja.

K. M.

»Cocail ljubeznih
»Cocail pomlad!«

Tako ponokod v svetu naročajo razne sadne sokove in njih mešanice. Podobno pičajo se vse bolj uveljavljajo tudi pri nas.

Kaže, da je naš fotoreporter goste, ki jih vidite na sliki, ujal na film v nekem inozemskem baru. Toda ne! Na sliki so le gostinci, ki so imeli te dni na Bledu »mikserki tečaj«.

Direktor OZSZ Ivo Majdič o reorganizaciji socialnega zavarovanja

Vključiti komune v sistem finansiranja

Zvezeli smo, da pri Zvezem zavodu za socialno zavarovanje v Beogradu dela 6 specjalnih komisij, ki pripravljajo reorganizacijo socialnega zavarovanja. Ker bo ta problem nedvoma zanimal tudi vse naše bralce in ker stroški za socialno zavarovanje naračajo iz leta v leto, smo naprosili direktorja Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje Kranj tovarisja Ivo Majdiča, naj nam pove nekaj več o reorganizaciji, ki se pripravlja in o vročih, ki so pripeljali do tega.

Na zasedanju skupščine Zvezne sicer slišali predlog o reorganizaciji službe socialnega zavarovanja in sistema finansiranja te službe, ki je predvideval, da bi zava-

ravci prispevali del stroškov za zdravila in usluge, razen tega pa tudi nekateri zožitve pravic zavarovancev (da bi n. pr. odpadlo klimatsko zdravje itd.). Vendar skupščina tega predloga ni sprejela. Pač pa smo tam ugotovili, da stroški zdravstvenega zavarovanja iz leta v leto naračajo, da pa zavarovanci klub tem povisnim stroškom niso deležni tudi sorazmerno boljše zdravstvene oskrbe, oziroma da vzporedno z izboljševanjem zdravstvene službe in s porastom števila zdravnikov raste tudi število bošnjakov. Zato je bilo treba prizeti razmisljati, kako ta proces zavreti. Šest komisij je bilo v ta namen ustanovljenih pri Zvezem zavodu v Beogradu, vendar je zdaj še težko, če že ne nemogoče, reči, kako in kaj bo po reorganizaciji.

Klub temu pa lahko rečemo, da je osnovna ugotovitev, da dames ni več potrebno, da sta socialno zavarovanje in zdravstvena služba ločeni. Zdravstvena služba je samostojna in organizirana v sklopu občin, plačnik vseh storitev pa je socialno zavarovanje, ki je centralizirano, je izven komun. Prav zavoljo tega bi bilo z reorganizacijo treba najti tak sistem, da bi bife za finansiranje neposredno odgovorne in zainteresirane predvsem komune, pa tudi gospodarske organizacije.

Zdaj namreč komune ne zanimali, ali so stroški višji ali nižji, medtem ko gospodarskim organizacijam naprimo posebno stopnjo prispevka, če so naši šdzki večji kot dohodki, kar pa jih tudi ne obremenjuje preveč, ker se ka denar obračuna med materialne stroške.

Druga možnost, da bi namreč zavarovanje prispevali svoj delež za zdravila in morda tudi za storitve, pa je bolj komplikirana. Tu velja predvsem poudariti, da smo doslej pri zdravstveni službi sami vse premalo naredili za to, da bi zavetili štedili. Sicer je nekaj odstotkov tehkih zavarovancev, ki od zdravnika izsiljujejo zdravila, jih doma po nepotrebni kopijo in s tem znotratno dražijo stroške zdravljenja, ki gredo na račun socialnega zavarovanja, vendar menim, da je precej takih, ki tega ne delajo, pač pa vzamejo zdravila, ki jim jih zdravnik predpisuje. Vsekakor bomo morali razmisljati o tem, kako stimulirati zavarovance, da se stroški socialnega zavarovanja, ki naračajo iz leta v leto, znižajo.

Vendar menim, da je bolj pereč problem ta, da nekateri zdravniki predvsem zaradi svojih materialnih koristi s pogostimi objiski bolnikov na domu le-te izsiljujejo, ker so zainteresirani, da imajo čimveč obiskov in čimveč strank.

Vprašanje je sedaj, kako stimulirati na eni strani zavarovanje in na drugi zdravnike, da bi izboljšali zdravstveno stanje ljudi in čimveč zmanjšali stalež obolenih. V tem je rešitev — in pa v neposredni vključitvi komun v sistem finansiranja socialnega zavarovanja.

Uspešno delo poravnalnega sveta

Kranj, 7. februarja

Poravnalni svet Stanovanjske skupnosti Huje v Kranju je imel včeraj svoj poslovni dan. Od 16. do 20. ure, kolikor so trajale poravnave, se je pred Svetom vrstilo 5 strank, ozir. spornih vprašanj. Važna je ugotovitev, da so se poklicani odzvali vabilu tega družbenega organa. Se pomembnejši uspeh pa je, da je poravnalni svet v vseh petih primerih dosegel poravnavo oziroma odstopanje od tožb na sodišču. Večina tožiteljev in obtožencev je povabljena pred poravnalni svet znotra čez mesec dni, da bi tako spremjali uspeh poravnave.

I. c.

Občni zbor sindikalne podružnice zdravstvenih delavcev v Tržiču

V ponedeljek 1. februarja je bil v Tržiču občni zbor sindikalne podružnice Zdravstvenih delavcev, ki so se ga udeležili vsi članji. Delo sindikalne podružnice v preteklem letu ni bilo posebno plodno, novo izvoljeni odbor pa jamči, da bo letos tudi ta podružnica dobro delala.

Počitnic je konec in spet so se odprla šolska vrata. Muhasta zima je najmlajše precej priklajšala za zimsko veselje, zato so prosti čas izkoristili na različne načine. Pionirja, ki žegata hlove, smo srečali na Senturški gori. Slika kaže, da so precej visoko v hribih nad Cerkljami vsi nadvse marljivi, od najmlajših do najstarejših. Prav zato jih bo danes zvečer ob 20. uri obiskal kolektiv naše redakcije in predstavlja na Senturški gori novinarski večer.

Naš razgovor

Skušam pozabiti

Se še spominjate, bralci, da ste v našem listu pred dvema letoma brali o Pavlinovi mami z Orehku pri Kranju? Se spominjate zgodbe, kako je v nemškem koncentracijskem taborišču rešila štiriletnega židovskega otroka, ga skrivala in negovala, ga pripeljala po osvoboditvi v Kranj, in kako so pred leti svojci odpeljali nazaj v Nemčijo. Njen Peter in sorodniki se ji več ne oglašajo, ne rečejo hvala za vse prestane žrtve. To menda zato, ker je Pavlinova komunistka.

V torem, 2. februarja, ko smo jo obiskali, ko jo prostavljala svoj 65. rojstni dan. Seveda tisto in skromno, doma ob stedilniku.

»Ste dobili kakšno sporočilo o vašem Petru? smo jo vprašali, potem ko smo ji čestitali.

»Ničesar! Se zmeraj je tako, kot sem povedala pred časom, ko ste o tem pisali v časopisu. Ničče se ne oglaši. Peter je menda že v Ameriki, tako sem sišla. Ne vem, koliko resnice je v tem.«

»Se ga še spominjate? Vam je še dolgčas po otroku, ki ste ga vzgojili?«

»Ne. Pravzaprav skušam to vedno zanima in ima tudi številna priznanja in pohvale. K. M.

PRAUDI NASUETI

B. A. Kranj

Vprašanje: Zivite v konkubinatu. Ali ste upravičeni do nadomestila za stanovanje ali ne?

Odgovor: Konkubinat pri nas ni dovoljen. In če gre za podnajemniški odnos, ste upravičeni do nadomestila v skladu z uredbo o izplačevanju nadomestil za povisano stanarino (Ur. list FLRJ, št. 48/59).

K. F. Jesenice

Vprašanje: Gospodarska organizacija, v kateri ste zaposleni, vam ni dovolila, da bi v letu 1959 izkoristil redni letni dopust. Zanima vas, ali ste upravičeni istega zahtevati v letu 1960.

ZVEDELI SMO

V knjigarni Simon Jenko v Kranju so v teh dneh dobili nekaj novih knjig. V Cankarjevi založbi v Ljubljani je izšla knjiga NOVELE Guya de Maupassanta v prevodu Edvarda Kocheka in ilustraciji Iva-Seljaka Čopiča. V isti založbi je izšla knjiga DRUGI PLENUM CENTRALNEGA KOMITEJA ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE. Nadalje lahko dobite knjige: Vicki Baum PAZITE SE SRN, roman, ki ga je iz nemščine prevedel Herbert Grün, Finžgar ZBRANO DELO Ldel, Tina Mastnak OB IZIDU ZAKONA O IZKORISCANJU KMELJSKIH ZEMLJISC, Rodelj Colakovič BOJ KOMUNISTIČNE PARTIJE JUGOSLAVIJE ZA REŠITEV NACIONALNEGA VPRAŠANJA, Dr. France Černe POLITIČNA EKONOMIJA — priročnik za študij.

Lani so izposodili iz kranjske Ljudske knjižnice 64.771 knjig, knjižnico pa je obiskalo 14.048 delcev, 6919 nameščencev, 314 okoliških knjetov in več kot 10.000 mladih ljudi iz kranjskih sol.

V Smučarskem domu na Joštu so imeli decembra mnogo več prometa kot v prejšnjih mesecih, in sicer za okrog 70 tisoč dinarjev. Vzrok temu je seveda lepo vreme in ugodne snežne razmere.

V Kranju sta dva vrtca, in sicer vrtec Tuga Vidmarja in vrtec Tatjane Odrove. Prvi ima zmogljivost 88, a so zaradi velikega povpraševanja sprejeli 110 otrok, vrtec Tatjane Odrove pa se je združil s prejšnjim Domom šolske mladine. Zmogljivost je 70, vzgoje in pouka pa je deležno 97 otrok. V prostorih, ki so jih dobili z omenjeno zdržavljivo v januarju, je še 65 šolskih otrok.

K. T. Kranj

Vprašanje: V novo stanovanje ste se vselili z dovoljenjem gospodarske organizacije. Zanima vas, ali je potrebno, da sklene sedaj še stanovanjsko pogodbou.

Odgovor: V skladu s 127. členom Zakona o stanovanjskih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 16/59) sklene stanovanjsko pogodbou nosilec stanovanjske pravice in hišni svet kot predstavnik stanovanjske hiše.

V. J. Skofja Loka

Vprašanje: Ste brez premoženja in imate zelo nizke dohode. Zanima vas, ali ste upravičeni do oprostitive stroškov pred sodiščem v civilni pravdi.

Odgovor: Po 161. členu Zakona o pravdavnem postopku (Uradni list FLRJ, št. 4/57) sodišče oprosti plačila stroškov po stopku stranko, ki po svojem splošno premoženjskem stanju ne zmore teh stroškov, brez škode za nujno preživljvanje samega sebe ali svoje družine.

V. P. Kranj

Vprašanje: Stari ste 17 let in vas zanima, ali lahko delate po-

KONFERENCA ZK
V BLEJSKI OBCINI

Potem je Ana pravila o tem, da v blejski občini letne konference osnovnih organizacij Zvezde komunistov. Ob tej prilnosti so sekretarji poročali o dosedanjem delu s polnoščem družbenem in političnem življenju in delu v posameznih krajih, o vprašanjih življenja in prosvete, o delu samoupravnih organov, o izobraževanju, o nalogah krajinskih odborov SZDL, o mladinskih aktivnih ter raznih drugih problemih. Ideološko-politični študij je dosegel potekal dočasno uspešno: po vseh osnovnih organizacijah so se decembra in januarju vrstila po tri predavanja. Sekretariat Občinskega komiteja pa skupaj z ideološko komisijo je pripravila nadaljnji program ideološko-političnega dela osnovnih organizacij. -jb

DELO ZVEZE BORCEV
IZ PREDOSLJU

Organizacija Zvezde borcev iz Predoselj se je že močno okreplila in danes šteje že 45 članov. Že sedaj se pripravljajo na proslavo Dneva žena 8. marca. V prosvetnem domu bodo nastopili z akademijo, na kateri bodo uprizorili tudi Klopičičev drama MATI.

Organizacija Zvezde borcev iz Predoselj bo še bolj kot dosegel nudila šolski mladini politično vzgojo. Pripravili bodo predavanja iz narodnoosvobodilne borbe, govorili o pomenu revolucije in o vlogi Osvobodilne fronte kot pomembnem činitelju v minuli revoluciji. Ostrom padilih borcev bodo pomagali pri izbiri poklica in njihovi zaposlitvi. -an

NOVA
FOLKLORNA SKUPINA

Pred tremi meseci so pri pionirskem odredu »Crni« v Predoselju ustanovili tudi pionirska folklorna sekcija, v kateri danes aktivno deluje 20 pionirjev in pionir. Obliko, ki jo potrebujejo pri plesu, so si že sami nabavili. Imeli so že štiri nastope, sedaj pa pripravljajo nov program za nastop na akademiji, ki bo v počastitev Dneva ženske, 8. marca. -an

TEKMOVANJE
PIONIRSKIH ODREDOV

Odbor za enoletno akcijo pionirjev - zedružnikov je pred kratkim ugotovil, da se je do sedaj prijavilo za tekmovanje že 58 odredov. V teh odredih je vključeno 31 šolskih zadrug in 27 krožkov. Namen odbora je, da se na vseh šolah ustanovijo pionirske zadruge ali vsaj krožki. Naloga zadrug je usmerjati mladino v kmetijstvo, zato zajema ciljih program poljedelstva, sadjarstva, vinarstva, ureditev šolskih vrtov, hortikulture, ureditev spomenikov narodnoosvobodilne borbe, nedaleč razna predavanja, »akcijska dela in tehnična vzgoja preko Ljudske tehnike. Potrebov znanje in pomoč bo zadrgam nudila tudi AMZ. -an

PROSTORA
NE MOREJO NAJTI

Za obrat družbenih prehrane v Kamniku ne morejo najti prostora. Nekateri predlagajo, naj bi bil v sedanji gostilni Malograjski dvor ali »Pri Marjanci«, drugi pa menijo, naj bi prostore bivše gostilne »Pri Petru«, kjer so sedaj zasebna stanovanja, spet usposobliti za menzo.

SEMINAR ZA ČLANE
DELAVSKEGA SVETA

Delavska univerza na Jesenicah pripravlja redna tedenska predavanja splošnega značaja na Jesenicah in večjih krajih jesenjske občine. Organizirala je administrativno šolo ter Jezikovne in strokovne tečaje. Sedaj pa se je odločila še za uvedbo seminarjev za člane delavskih svetov. V načrtu ima štiri take seminarje za člane obratnih delavskih svetov Zeleznice Jesenice. Prvi seminar se je pričel v torem, 2. februarja, in ga

obiskuje 25 članov. Predavatelji seznanjajo člane delavskih svetov z zakoni in uredbami, z družbenim načrtom tovarne, z reorganizacijo tovarne v smislu novih ekonomskeh enot, z nagrajevanjem po enoti proizvoda, z zgodovino delavskega samoupravljanja itd. U.

MESTNA VRTNARJAVA
IN CVETLICARNA
V ŠKOFIJ LOKI

Komunalno podjetje v Škofijski Loki skrbi za uspešno delovanje tamšnje vrtnarje in cvetličarne. V poletem času preskrbuje vrtnarja z zelenjavo trgovsko podjetje »Lubnik« in menze v loški občini. Prav tako skrbi za okrasitev samega mesta in parkov z okrasnim grmečevjem itd. V cvetličnem gojijo preko 3000 raznih lončnic, spomladi pa razpolaga z najrazličnejšimi sadikami.

Z dodelitvijo novega zemljišča se bo podjetje še povečalo in razširilo svojo dejavnost.

SAMO SE NEKAJ
JIMA JE MANJKALO
DO STO LET

Prebivalci Bohinjske Belce in Kupljenika so se te dni za vedno poslovili ob dveh najstarejših vaščanov, od Primoža Mužana in od Cuckovega očeta s Kupljenika. Prvi je umrl v 96., drugi pa v 95. letu starosti.

Primož Mužan je bil še dokaj trden in zdrav, saj je skoraj vsak dan prihajal kilometer in pol dalje po mleku in v trgovino. Iz neznanih vzrokov si je sam vzel življenje, tako da se je obesil na kozolec nedaleč od domača hiše. Cuckovega očeta pa je bolezen za več mesecov priklenila na posteljo in je umrl naravne smrti. -jb

KO PRVI POSIJE SONCE

Kupljenik je prijazno naselje nad Bohinjsko Belo ali na skrajnem severozahodnem robu Jesenice, sestavljen je pravzaprav iz dveh manjših naselkov, ki ležita na prijazni planoti tesno pod grebenom Babjega zoba. Zaradi takšne lege prebivalci tega kraja v poznejšem času dalj časa pogrešajo sonce in njegovo toploto. Kolikšna je želja po topljem soncu, kadar ga več mesecev ne občutijo in kakšno je veselje, ko spet posije, nam priča ljudski običaj v tem kraju. Prvi dan ko sonce iz zelenega Babjega zoba pokuka samo za kratek čas, ovrejo domače krofe in ovtvrite položijo v skledi na mizo, da ga obsijejo sončni žarki. K prvi hiši v Kupljeniku, k Oblakovim (hiša stoji najnižje na planoti), je letos posijalo sonce natanko 21. januarja v četrtek dopoldne. Gospodar Anton, ki se je tisti dan mudil po važnem opravilu v Bohinjski Belli, je povedal, da ga doma že čakajo ovtvri krofi. Navadno pa so tak dan najraje vsi zbrani doma. Letos je bila 21. januarja k srči v tem delu Gorenjske ves dan prav lepo sončno vreme. V oblačnem vremenu domačini žal te spremembe ne morejo epazovati. Vendar pa se ovtvri krofi kljub temu pojavit na mizi. Ostale hiše na Kupljeniku pa obsije sonce prvikrat nekoliko kasneje.

PREDSLJE:

Clanji dramske sekcije pravstvenega društva »Straža« iz Oljevka bo v nedeljo popoldan ob 15. uru gostovala v kulturnem domu z veseloično igro v osmih slikah z glaso in pjesmi SNEGULJČICA. Predstave bodo v Domu TVD Parizan v Radovljici.

KRAVEC:

V nedeljo ob 15. uru bo na drsalšču pod Mežakljo pravstvena tekma za državno prvenstvo v hokeju na ledu med hokejskimi kluboma Jesenice in Crvena zvezda iz Beograda.

V nedeljo ob 15. uru bo v Čufarjevem gledališču predstava M. Držić: TRIPCE DE UTOLČE.

MAVCIČE:

V nedeljo popoldan ob 16. uru bo v pravstvenem domu igra »Vohunka« Antona Korena v uprizoritvi dramske sekcije KUD »Tabor«. Premiera v režiji Mirka Cegarja, ki je bila prejšnjo nedeljo, je tankajšnje obiskovalce zelo navdušila.

Jesenice:

V soboto ob 19. uru bo na drsalšču pod Mežakljo pravstvena tekma za državno prvenstvo v hokeju na ledu med hokejskimi kluboma Jesenice in Crvena zvezda iz Beograda.

Kupljenik:

V nedeljo ob 15. uru bo v Čufarjevem gledališču predstava M. Držić: TRIPCE DE UTOLČE.

PRIMSKOVO:

V nedeljo dopoldan bo v Zadružnem domu občinsko ekipoško športno streško tekmovanje z zračnimi puščami za mladince kranjske občine. Tekmovali bodo v desetčlanskih ekipa.

Več posluha
dijaškim domovom in
njihovi problematiki

V Kranju je bil ob koncu prejšnjega meseca dvodnevni seminar za vzgojitelje in upravnike dijaških domov kranjskega okraja. Na seminarju, ki ga je obiskovalo 23 udeležencev, so pedagogi razpravljali o nekaterih perečih problemih, ki se pojavljajo v dijaških in podobnih domovih.

Ugotovili so, da so sedanj delovi v več primerih začeteli in neprimerni. V Kranju n. pr. so gojeni nameščeni v lesensih barakah, drugod so domovi zopet prenatrpani in podobno. Neprimerni prostori, pomanjkanje učilnic in spalnic, kot tudi dnevnih prostorov, vsekakor ovira vzgojno delo pedagogov. Drugi problem, ki se pojavlja v zvezi s tem, je problem vzgojiteljev; teh namreč primanjkuje in niso redki primeri, kjer dom razen upravnika sploh nima vzgojitelja. Vzgojiteljsko delo, ki nikakor ni lažko, bi moralo biti bolje stimulirano in bi ga bilo treba vključiti z delom osnovnošolskega učitelja.

Tecnjniki so poslušali tudi več zanimivih predavanj o filmski, tehnični in glasbeni vzgoji. Na vprašanja iz pedagoške problematike je odgovarjal znani pedagog profesor Franc Pediček.

-jb

Predsednik Krajevnega odbora Reteče Franc Križnar
o uspehih v preteklem letu

Delo Krajevnega odbora v Reteče, ki zajema področja vasi Reteče, Godešič in Gorenja vas, je bilo lani zelo plodno. Obiskali smo predsednika odbora tovariša Franca Križnarja in mu zastavili nekaj vprašanj.

»Znano je, da ste na Godešiču lani zgradili vrsto pomembnih komunalnih objektov. Ali nam lahko poveste, kako vam je to uspelo v tako kratkem času in brez zadostnih finančnih sredstev?«

»Res smo dosegli pomembne uspehe. Skupne probleme smo v sodelovanju z vsemi vaščani reševali na zbirih volivcev, ki so dobro obiskani. Predvsem velja podudariti, da volivci sami dajejo konkretna predloge in potem tudi sklepno primjeno za delo.«

»Kaj ste zgradili lani?«

Po sklepnu zboru volivcev smo v aprili lani izvolili 15-članski gradbeni odbor za gradnjo vodovoda Trata-Godešič-Reteče-Gorenja vas. Treba je bilo izkopati pet kilometrov dolg in 70 centimetrov globok jarek za glavni vod od Trata do Gorenje vase. Za izkop najtežjega dela preko Trškega grabna je mladinska delovna brigada ustanovila mladinsko delovno brigado, ki so se ji pridružili tudi starejši.

Za boljšo oskrbo S KMETIJSKIM PRIDELKI

Lanskoletna akcija za združevanje sredstev gospodarskih organizacij za gradnjo stanovanj in drugih komunalnih objektov, ki je znana pod imenom »dve tretjini«, je imela predvsem namen izboljšati živiljenjski standard delovnih ljudi. Na prvem mestu je bila široko zasnovana akcija za gradnjo stanovanj, ki so pri nas že vedno eden izmed najbolj perečih problemov.

Družbeni standard pa ne obsega samo stanovanja, nove šole, ceste, servise, športne objekte itd., pač pa tudi izboljšanje oskrbe s prehranbenimi artikli, skrb za spremembu strukture potrošnje hrane itd. Zato je akcija za združevanje sredstev gospodarskih organizacij za izboljšanje živiljenjskega standarda delovnih ljudi v letošnjem letu zajela že druge oblike. Hkrati z gradnjo stanovanj je združena sredstva treba usmeriti v izboljšanje oskrbe prebivalstvu s kmetijskimi prehranbenimi pridelki in v povečanje vloge družbenih kmetijskih gospodarskih organizacij pri boljši oskrbi delovnih ljudi. Solidne založenosti trga s kmetijskimi pridelki zahtevajo predvsem naraščajoči dohodki prebivalstva s tem v zvezi vse višji živiljenjski standard. Izboljšanje razmer v preskrbi pa najmočnejša precejšnja investicijska sredstva (za rekonstrukcijo mlekarne, uređitev farm za piščane - pochance, izboljšanje preskrbe z mlekom z gradnjo pitališč, usposabljanje socialističnih kmetijskih posestev za blagovno proizvodnjo itd.), zato bodo morala v letošnji akciji združevanja sredstev gospodarskih organizacij za uređitev razmer na trgu sodelovati tudi podjetja, vsi delovni kolektivi, saj bo to koristilo predvsem njim samim.

O tem so precej govorili na zadnjem posvetovanju pri Okrajnem komiteju ZKS Kranj z direktorji podjetij in predstavniki političnih organizacij v gospodarskih organizacijah in občinah.

Oglejmo si samo oskrbo z mlekom, ki je že nekaj let eden

osnovnih problemov oskrbe pri nas. Kranjska mlekarna s sedanjimi, že precej zastarelimi kapacetmi ne more kriti vseh potreb. Zato je nujno potrebita temeljita rekonstrukcija, predvsem še zato, ker bo mlekarna v nekaj letih oskrbovala z mlekom vso Gorenjsko, tudi jeseniški kot. Za rekonstrukcijo pa so potrebita sredstva — manjka še okoli 60 do 70 milijonov dinarjev — in pri tej akciji bodo morala z združevanjem prostih sredstev prispevati na pomoč predvsem podjetja kranjske občine. Po predvideni rekonstrukciji se bodo kapacitete mlekarni toliko povečale, da bo le-ta sposobna oskrbovati z mlekom vso Gorenjsko, še več, predvidevajo celo osteklenje mleka, ki ga bodo dostavljali na dom.

Tak problem, kot je v Kranju, kjer gre za izboljšanje živiljenjskih razmer prebivalstva nasprotno, pa je tudi v vseh drugih večjih središčih na Gorenjskem. Na Jesenicah je na primer vprašanje preskrbe prebivalstva s kmetijskimi prehranbenimi artikli že več let sila pereče. Tu bi bilo treba predvsem zainteresirati kolektiv Zelezarne, da s prostimi sredstvi, namenjenimi za družbeni standard, podprti izgradnjo in uređitev kmetijskih posestev na nihovem teritoriju ali v njihovi bližini (Polje, Bled), kjer bi s tem labko znatno povečali proizvodnjo tistih artiklov, ki so jih najbolj potrebeni, in na ta način neposredno vplivali na izboljšanje živiljenjskega standarda.

S strani občin, okrajev in republike so letos predvidena velika sredstva za uređitev kmetijskih posestev in najrazličnejših ekonomij pri zadrugah. Toda če bočemo ta proces pospešiti, da bomo kar najbitrejše prisljado za začeleni rezultatov — do urejenega in dobro založenega trga s kmetijskimi pridelki, je treba zainteresirati tudi delovne kolektive v podjetjih, da z združevanjem prostih sredstev, namenjenih za družbeni standard, prispevajo svoj delež. — t-

166 udeležencev na raznih tečajih Premalo naraščaja v gostinskih strokah

Lani je bila vrsta različnih tečajev za gostinske delavce, ki se jih je udeležilo več kot 200 oseb. Tudi letosnjšo »mrtvo sezono« gostinska podjetja spremno koristijo za vzgojo kadra.

Tako je bilo samo v tej sezoni že 166 gostinskih delavcev na različnih tečajih. Tečaj za kvalifikacije v gostinski stroki v Bohinju, na Bledu in v Kranjski gori je obiskovalo 107 oseb. Gostinska podjetja upravičeno pričakujejo določen uspeh pri izboljšanju poslovanja sprično tečaja za visokovalificirane delavce, ki je bil na Bledu, in tečaja za vodilno osebje v Bohinju, na katerem je bilo 29 udeležencev. Sedaj so v toku tečaji za izpopolnjevanje kuharjev in sičer v Škofji Loki in v Kranju. Na Bledu pa pripravljajo tečaj

— mikserje, oziroma tečaj za izdelavo koktelov.

Hkrati pa gostinska zbornica pripravlja možnost za vzgojo poslovodskoga in vodstvenega kadra v gostinski stroki. Med drugim je njen predlog, da bi ustavnovili dvoletno vodstveno šolo, ki bi poslovala samo 6 mesecev v zimski sezoni, ko si kandidati lažje utrgajo potreben čas.

Spričo take pestre dejavnosti za usposabljanje gostinskega kadra pa se vsiljuje vprašanje uspeha in obstoja vajenske šole gostinske stroke, ki je na Bledu. Soll predvsem primanjkujejo prostori. Obstaja predlog, da bi za to odstopili potrebine prostote v hotelu Krim, zlasti še, ker šola posfuje v zimski sezoni, ko hotel ni zaseden. Drugo vprašanje te šole je udeležba. Malo je

S kuhrskega gostinskega tečaja v Škofji Loki

mladine, ki se odloči za to strogih krajev. Kljub temu jih je ko. Zlasti to velja za Gorenjsko, malo. Letos naj bi jo obiskovalo čeprav je tu gostinstvo in tu 80 vajencev, a trenutno jih ima rizem močna gospodarska dejavnost. Zato iščejo vajence po dru-

-l.e.

Problem družbene prehrane v Škofji Loki

Delavska menza v Škofji Loki v zastareli in premajhnih kuhinji nudi vsak dan kosiilo 180 abonentov, 80 pa večerjo. — Razen teh obrokov pripravljajo v menzi tople malice za tovarno »Sešir« in tovarno »Ela«, in to vsak dan po 200 obrokov. Stevilo abonentov iz meseca v mesec narašča, vendar jih morajo odklanjati, ker zmogljivost menze ne ustreza tolikšemu povpraševanju.

Upravnica menze tovarišica Anica Brodar je povedala, da so v menzi zaposlene le 4 osebe in da

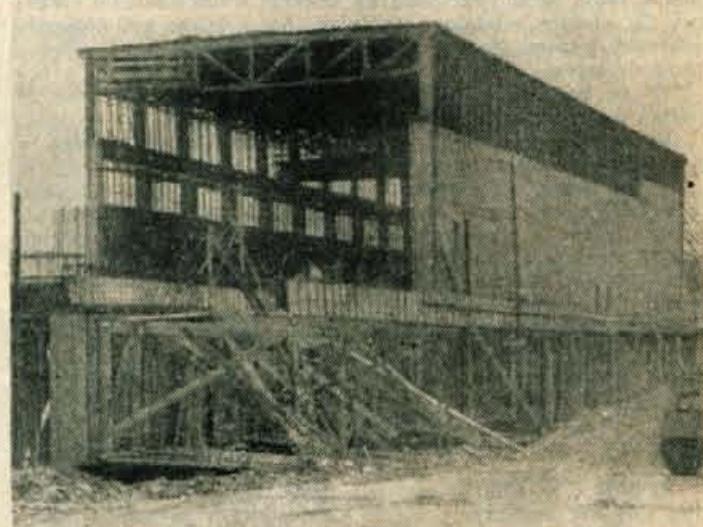
zgodnjivo hrano 500 abonentov. V tovarnah Motor in Sešir so delavci brez menze, lepo pa imajo v tem pogledu urejeno v tovarnah Jelovica in Predilnica. V.R.

Velikan na Količevem raste

Na Količevem pri Domžalah grajajo 113 m dolg in 12 m širok tovarniški objekt za novi kartonski stroj. Doslej so dogradili polovico objekta in ga že osteklili, druga polovica pa je v gradnji. Stroji že prihajajo iz Escherwitzia iz Avstrije. Stroški za gradnjo in strojev centra na eno milijardo in 300 milijonov dinarjev. Upajo, da bodo že avgusta začeli s poskusnim zagrevanjem itd. labko predstavljali boljšo perspektivo za proizvajalce, ki opuščajo drobnolastniški način proizvodnje.

To pa so že le začetki, dokaj horri. Problem pa je zelo pereč, vsak dan bolj. Treba bo dosti pomoči subjektivnih družbenih faktorjev, da se premoti to, trenutno precej brezperspektivno stanje. Potrebna bo predvsem pomoč občinskih ljudskih odborov, ki naj bi dajali pobudo za akcijo in ki morajo tudi najti sredstva za ustavljanje novih družbenih kmetijskih obrator. Potrebna bo materialna in moralna pomoč. In to brez odlaganja. Posebna komisija, ki so jo v ta namen pred časom izvolili pri Okrajnem ljudskem odboru, bo morala pohititi z delom in čimprej predložiti konkretnne predloge!

A. Triler

Objekti na Količevem med gradnjo

DOPISNICA

15 dn.

UPRAVA

„GLAS GORENJSKE“

KRANJ

p. p. 69

Preveč zemlje - ali res?

Ne le na Gorenjskem, pač pa po vsej Sloveniji se že nekaj let pojavlja sicer nekoliko zapleten družbeni problem, o katerem gospodarstveniki, predvsem oni s področja kmetijstva, veliko razpravljajo, ker jim povzroča precej težav, ki pa ga morda labko ocenimo kot začetek novega obdobja v razvoju našega kmetijstva na poti k socialistični blagovni proizvodnji. Gre namreč za številne ponudbe kmetov, ki bi radi dali svojo zemljo v najem raznim kmetijskim organizacijam ali jo prodali, včasih po zelo nizki ceni. Takih ponudb privatnega sektorja je v Sloveniji po oceni za okoli 5000 hektarov. Vendar niti posestva niti zadruge že niso v ne organizacijsko pripravljene za sprejem večjih površin zemlje.

To je problem številka 1, ki bi ga bilo treba v prvi vrsti rešiti, predvsem je zato, ker veliko raz-

misljam in govorimo o oblikah in možnostih za organiziranje novih družbenih obrator, pred-

vsem ekonomij kmetijskih zadrag, ki bi zajele vso zemljo splošnega

kmetijske premožnosti, kot tudi

kmečko zemljo, in na nej organizirale sodobno proizvodnjo. Žal o tem da sedaj v glavnem žele govorim! Treba bo najti možnost,

kakršnokoli že, da se vsa ta zemlja odkupi in zdrži ter priključi morda kmetijskim posestvom, ki

so v zadnjem letu svoje površine že prej arondirala, ali pa se v

okviru posamezne kmetijske za-

druge na teh površinah uredi za-

metek bodoče zadružne ekonomije, kjer bi z vsemi sodobnimi agro-

tehničnimi sredstvi labko prileli z

moderno kmetijsko proizvodnjo,

konkurirali s tem individualnemu,

boli ali manj že vedno drobno-

lastniškemu kmetijskemu proizvra-

jalcu in ga na ta način z ekonomi-

skimi ukrepi prisilili, da bo ovra-

jlil sodobnejše proizvodne postop-

ke. Gre namreč za povečanje proiz-

vodnje za izboljšanje preskrbe

na načela industrijskega prebivalstva

Povlejmo najprej republike po-

datke. Poročilo za VI. redni občni

zbor Glavne zadružne zveze ugo-

tavlja, da so kmetijske zadruge v preteklih letih kaj slabo izkoristile možnosti za zakup ali kup kmetijskih zemljišč. Po nepopolnih podatkih je v letu 1957 le 12 zadrag odkupilo 175 ha zemljišč, v naslednjem letu pa 7 zadrag le 45 ha. Cena zemljišč se je gibala od 30.000 do 300.000 dinarjev za hektar. V celjskem okraju je cena znašala 40.000 do 180.000 dinarjev, v koprskem okraju 30.000 do 60.000 dinarjev, v mariborskem od 200.000 do 300.000 dinarjev, v novomeškem pa od 80.000 do 130.000 dinarjev za hektar. Cene zemljišč v kranjskem okraju poročilo sploh ne omeni, ker je zadruge verjetno sploh niso odkupovali. Poročilo nadaljuje ugovarjajoči odkupi zadruge včasih, predvsem pa vzeče v zakup, letos. Ponudba zemljišč, ki je prišla do izraza že v letu 1958, se je lani nadaljevala in se je na jesen že povečala. Vendar ni povsod opaziti enakomernih teženj. Zato je tudi zakupnina različna; odvisna je zlasti od položaja in kakovosti zemljišč.

V kranjskem okraju je razen zemljišč kmetijskih posestev v družbenih kmetijstvu, kaj slabo izkoristile možnosti za zakup ali kup kmetijskih zemljišč, včasih po zelo nizki ceni. Takih ponudb privatnega sektorja je v Sloveniji po oceni za okoli 5000 hektarov. Vendar niti zadruge že niso v ne organizacijsko pripravljene za sprejem večjih površin zemlje.

To je problem številka 1, ki bi ga bilo treba v prvi vrsti rešiti, predvsem je zato, ker veliko raz-

misljam in govorimo o oblikah in možnostih za organiziranje novih družbenih obrator, pred-

vsem ekonomij kmetijskih zadrag, ki

so v zadnjem letu svoje površine že prej arondirala, ali pa se v

okviru posamezne kmetijske za-

druge na teh površinah uredi za-

metek bodoče zadružne ekonomije, kjer bi z vsemi sodobnimi agro-

tehničnimi sredstvi labko prileli z

moderno kmetijsko proizvodnjo,

konkurirali s tem individualnemu,

boli ali manj že vedno drobno-

lastniškemu kmetijskemu proizvra-

jalcu in ga na ta način z ekonomi-

skimi ukrepi prisilili, da bo ovra-

jlil sodobnejše proizvodne postop-

ke. Gre namreč za povečanje proiz-

vodnje za izboljšanje preskrbe

na načela industrijskega prebivalstva

Povlejmo najprej republike po-

datke. Poročilo za VI. redni občni

zbor Glavne zadružne zveze ugo-

OBVEŠČEVALEC

MALI OGLASI

V nedeljo sem v avtobusu Radovljica-Kranj izgubil štampljko. Poštenega najditev prosim naj jo proti nagradi vrne na naslov, ki je na štampljki. Svarim pred zlorabo. Jože Sajovic 390

Prodam 6 AZ panjev čebel. — Podreča 46, Smlednik 391

OKRAJNI ODBOR SZDL kupi takoj enodružinsko stanovanjsko hišo v Kranju. Stanovanje mora biti vsejivo najkasneje do julija 1960.

Ponudbe pošljite na Okrajni odbor SZDL Kranj.

Komisija za odpovedovanje in sklepanje delovnih razmerij pri podjetju Elektro-Kranj v Kranju razpisuje naslednja delovna mesta:

1. Stenodaktilografinjo ali daktilografinjo
2. kvalificirane šoferje A-B-C kategorije
3. kvalificirani ključavnici ali polkvalificirani
4. Več kvalificiranih, polkvalificiranih in nekvalificiranih delavcev za elektrostroko

Za delovno mesto pod točko 1. se zahteva večletna praksa oziroma dokončana administrativna šola. — Za delovna mesta pod točko 2. do 4. se zahteva kvalifikacijo s praksom v odsluženjem kadrovskega roka. Nastop službe je možen takoj ali po dogovoru. — Plača po tarifnem pravilniku.

Komisija za razpis delovnih mest trgovskega podjetja »Krvavec« Cerkle razpisuje naslednji delovni mesti za:

1. Trgovskega pomočnika in
 2. 6 vajencev
- Nastop službe takoj.

»KOVINAR« — tovarna tekstilnih strojev Kranj sprejme naslednje delavce:

- 1 transportnega delaveca
 - 1 strugarja
 - 3 nekvalificirane delavce ali polkvalificirane delavce kovinske stroke.
- Ponudbe pošljite na upravo podjetja.

Nad 900 novih naročnikov

Pohitite z naročili!

Nagradno žrebjanje bo konec februarja na Jesenicah.

Ce vplačate vsaj 300 dinarjev naročnine za »Glas Gorenjske«, ki od 1. januarja izhaja vsak drugi dan, v ponedeljek, sredo in soboto, boste lahko sodelovali na velikem tradicionalnem žrebanju. Ce plačate celoletno naročino, boste lahko pri žrebanju sodelovali s tremi glasovi. Vrednost nagrad znaša preko pol milijona dinarjev.

Ce se naročite na »Glas Gorenjske«, lahko dobite Moped Colibri, kolo, radijski sprejemnik itd.

Razen tega bo še večje število lepih in praktičnih nagrad in 20 brezplačnih naročnin za leto 1960 za »Glas Gorenjske«.

V teh dneh so prispevala nagrade še naslednja podjetja: Sešir iz Skofje Loke — planinske klobučke; Mestna slastičarna, Kranj — torto, v vrednosti 1200 din.; Vino, Kranj — 10 steklenic vina, 1 steklenica likerja, steklenica malinovega v skupni vrednosti 3.300 din.; Avtopromet Kranj — 3 vožnje Kranj-Zagreb in obratno; Trgovsko podjetje Kurivo, Kranj — 1 tono premoga v vrednosti 4.300 din.; Tapetništvo, Kranj — blazino za stol; Tiskarnica, Kranj — blago za dve jutranji halji, dve pidžami in dve ženski oblike; Čevljarna Storžič, Visoko — 1 par ženskih čevljev; trgovsko podjetje Elita, Kranj — 2 kravati, par ženskih nylon nogavice in gamače; Brivsko frizerski salon, Kranj — 2 hladni oduševljeni; trgovsko podjetje Moda, Kranj — damske torbie in rokavice.

Pohitite z naročili! »Glas Gorenjske« vas po novem letu trikrat tedensko seznanja z vsemi najvažnejšimi političnimi, kulturnimi in gospodarskimi dogodki doma in po svetu. Po 1. januarju se je na »Glas Gorenjske« naročilo že preko 900 novih naročnikov.

Naročilnica

Ime in priimek _____
stanujoč (točen naslov) _____

posta _____ naročam »Glas Gorenjske«

in prosim, da mi ga začnete pošiljati dne _____

Naročilnico bom poravnal takoj po prejemu položnice.

Opomba: Navedite, kaj Vam najbolj ugaja v časopisu in o čem želite.

da bi več pisali _____

dne _____

(podpis)

iznesel jez in za menoj širile še druge osebe, neuteleljene. Potrebuješ Janez 425

Prodam skoraj nov avto Fiat 600. Poizve se pri Jelenu, na dvorišču št. 1, Kranj. 426

V centru Kranja prodam hišo, lepo ohranjeno s stanovalnjem in poslovnimi prostori. Vseljivo. Naslov v ogl. odd. 427

Prodam prašiča 90 kg težkega. — Golnik 48. 428

Prodam slamoreznicu in dam kmetijo v najem. Naslov v oglašnem oddelku. 429

Prodam električni motor 1,6 KM in 25 m kabla. Naslov v oglašnem oddelku. 430

Prodam poceni avto Fiat 1100 zaradi bolezni. Naslov v oglašnem oddelku. 431

Prodam smrekov otesan les. Naslov v oglašnem oddelku. 402

Prodam plemenskega vola, Sp. Brniki 10, Cerkle 399

Prodam 3000 kilogramov pese in 3000 kilogramov repe za krmo. — Naslov v oglašnem oddelku. 400

Prodam skoraj novo kitaro. Naslov v oglašnem oddelku. 401

Prodam smrekov otesan les. Naslov v oglašnem oddelku. 402

Prodam kompletne kolo za gumi voz 450 × 17 in svinjo 12 tednov. Naslov v ogl. odd. 405

Rabiljeno, dobro ohranjeno moško kolo kupim. Ponudbe poslati Jozetu Aljančiču, Rečine 31, P. Križe 406

Poceni prodam furnirano jedilnico, celo ali po kosih ter otroški športni voziček. Naslov v oglašnem oddelku. 407

Prodam kravo, pet mesecov brejo. Štefan Makuc, Žiganci vas 40, Križe 408

Ugodno prodam klavirsko harmoniko Schneider 24 basov s kovčkom. Justi Špilar, Kosovelova 2/I, Radovljica 409

Malo posestvo prodam zaradi starosti. Resni interesi naj oddajo svoj naslov v oglašnem oddelku pod »Ugodnos. 410

Starejša zakonica sprejmeta 12 do 14-letno dekle za pomoč v gozdništvu. Ponudbe pošljite v upravo lista pod »Poštena« 411

Kupim kosišnico s 16 rezili (kilogrami) znamke »Banche« št. 21 ali »Krupp«. Naslov v oglašnem oddelku. 412

Prodam moped na zaganjač. Zbilje 4, Smlednik 413

Kupim dvosobno stanovanje, vsejivo takoj ali pozneje, v Kranju. Naslov v ogl. odd. 414

Kupim dobro kravo s teličkom ali visoko brejo. Naslov v oglašnem oddelku. 415

Svet stanovanjske skupnosti Stražišče, Kranj, sprejme takoj v službo žensko za pranje perila v servisni pralnici. Prednost imajo ženske z zaposlitvijo in bi bilo delo honorarno. — Plača po dogovoru sva skupnosti. Poleg tega KUPIPABLJENI PISALNI STROJ. Informacije se dobijo na Semeterski cesti 42, Stražišče 416

Iščem službo za kurirja oziroma občinskega službe. Naslov v oglašnem oddelku. 417

V službo sprejememo pisarniško moč z znanjem strojepisa. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Ponudbe poslati na »Zeleznica«, Kranj, Koroska 11. 418

Kmetijsko posestvo Zabnica sprejme v službo avtomehanika, sposobnega samostojnih del. Plačo po dogovoru. 419

Trgovsko podjetje »Gorenjka«, Kranj, sprejme nekvalificirane delavce (mlajšo moč), ki bi vršili tudi posle kurirja. Ponudbe poslati na upravo podjetja. 420

Iščem neopremljeno sobo v Kranju (Primskovo ali Zlato polje). — Naslov v oglašnem oddelku. 421

Dam 30.000 din nagrade tistemu, ki mi preskrbi enosobno stanovanje. (Zakonca brez otrok). Naslov v oglašnem oddelku. 422

Iščem sobo s kuhinjo, od Kranja do Preddvora. Dam 20.00 din na grade. Naslov v ogl. odd. 423

Dekle, zaposleno v trgovini, s celodnevno odstopnostjo, najmo išče v bližini Skofje Loke, opremljeno sobico. Informacije pri Ani Homan, potravstvo, Skofja Loka. 424

Potrebuješ Janez, zaposlen v pekarni Gorenja vas preklicujem vse besede, katere sem izrekel o Oblaku Albini, obratovodju pekarni Gorenja vas. Oblak Albini ni nikdar dopuščal, da bi se odpadna moč uporabljala za kruh. V zvezi s tem so vse govorice, ki sem jih

iznesel jez in za menoj širile še druge osebe, neuteleljene. Potrebuješ Janez 425

Prodam skoraj nov avto Fiat 600. Poizve se pri Jelenu, na dvorišču št. 1, Kranj. 426

V centru Kranja prodam hišo, lepo ohranjeno s stanovalnjem in poslovnimi prostori. Vseljivo. Naslov v ogl. odd. 427

Prodam prašiča 90 kg težkega. — Golnik 48. 428

Prodam slamoreznicu in dam kmetijo v najem. Naslov v oglašnem oddelku. 429

Prodam električni motor 1,6 KM in 25 m kabla. Naslov v oglašnem oddelku. 430

Prodam poceni avto Fiat 1100 zaradi bolezni. Naslov v ogl. odd. 431

Prodam smrekov otesan les. Naslov v ogl. odd. 402

Prodam plemenskega vola, Sp. Brniki 10, Cerkle 399

Prodam 3000 kilogramov pese in 3000 kilogramov repe za krmo. — Naslov v ogl. odd. 400

Prodam skoraj novo kitaro. Naslov v ogl. odd. 401

Prodam smrekov otesan les. Naslov v ogl. odd. 402

Prodam plemenskega vola, Sp. Brniki 10, Cerkle 399

Prodam 3000 kilogramov pese in 3000 kilogramov repe za krmo. — Naslov v ogl. odd. 400

Prodam skoraj novo kitaro. Naslov v ogl. odd. 401

Prodam smrekov otesan les. Naslov v ogl. odd. 402

Prodam plemenskega vola, Sp. Brniki 10, Cerkle 399

Prodam 3000 kilogramov pese in 3000 kilogramov repe za krmo. — Naslov v ogl. odd. 400

Prodam skoraj novo kitaro. Naslov v ogl. odd. 401

Prodam smrekov otesan les. Naslov v ogl. odd. 402

Prodam plemenskega vola, Sp. Brniki 10, Cerkle 399

Prodam 3000 kilogramov pese in 3000 kilogramov repe za krmo. — Naslov v ogl. odd. 400

Prodam skoraj novo kitaro. Naslov v ogl. odd. 401

Prodam smrekov otesan les. Naslov v ogl. odd. 402

Prodam plemenskega vola, Sp. Brniki 10, Cerkle 399

Prodam 3000 kilogramov pese in 3000 kilogramov repe za krmo. — Naslov v ogl. odd. 400

Prodam skoraj novo kitaro. Naslov v ogl. odd. 401

Prodam smrekov otesan les. Naslov v ogl. odd. 402

Prodam plemenskega vola, Sp. Brniki 10, Cerkle 399

Prodam 3000 kilogramov pese in 3000 kilogramov repe za krmo. — Naslov v ogl. odd. 400

Prodam skoraj novo kitaro. Naslov v ogl. odd. 401

Prodam smrekov otesan les. Naslov v ogl. odd. 402

Prodam plemenskega vola, Sp. Brniki 10, Cerkle 399

Prodam 3000 kilogramov pese in 3000 kilogramov repe za krmo. — Naslov v ogl. odd. 400

Prodam skoraj novo kitaro. Naslov v ogl. odd. 401

Prodam smrekov otesan les. Naslov v ogl. odd. 402

Prodam plemenskega vola, Sp. Brniki 10, Cerkle 399

Prodam 3000 kilogramov pese in 3000 kilogramov repe za krmo. — Naslov v ogl. odd. 400

Prodam skoraj novo kitaro. Naslov v ogl. odd. 401

Prodam smrekov otesan les. Naslov v ogl. odd. 402

Spomin na nesmrtnega genija slovenskega naroda

Zanimivo posvetilo v Prešernovih poezijah

Naš največji duhovni velikan je bil in ostane dr. France Prešeren. Veličino njegovega umetniškega izraza bo težko kdo dosegel, nenačomestljivo pa je njegovo mesto v slovenski zgodovini, ko je v času nadvlade tujcev začel dvigati besedo preprostega slovenskega človeka na raven enakopravnosti z jeziki narodov, ki so si lastili književno in splošno kulturno nadvlado. Prav zato je Prešeren kot umetnik in buditev narodne zavesti zavzel v zgodovini slovenskega ljudstva tako pomembno mesto, da se še nikomur ni posrečilo niti za drobec zmanjšati njegove svtle slave med ljudmi.

Justin: Prešeren na smrtni posteli

Prešeren je bil glasnik tudi, ko so v zadnji svetovni tragediji počile uporniške puške in po naših gozdovih oznanile boj proti kapitalističnemu nasilju in za osvoboditev delovnega proletariata. Zato ni naključje, da si je ena izmed prvih slovenskih brigad zapisač njenovo ime na svoj bojni prapor. Prešernovi verzi pa so bili najljubši spremjevalec slovenskih borcev. Zapišemo lahko, da je med NOB spet ustal Prešernov duh in se boril s svojim ljudstvom, ljudstvom, ki je zmagalo, z njim pa tudi on. In narod je postal svoboden, kot je želel in napovedoval veliki poet.

Letos, 8. februarja bomo praznovali že 111. obletnico Prešernove smrti in zato je 8. februar bkrati tudi naš največji kulturni praznik. Prav zaradi tega slovensko ljudstvo tudi v tem času pododeljuje Prešernove nagrade, navčeve priznanje, najzaslužnejšim umetnikom in kulturnim delavcem.

Kot vsako leto, bodo ob obletnici smrti velikega slovenskega poeta dr. Franceta Prešerna po vsej Sloveniji stevilne proslave, ki bodo imele še posebno svečano obeležje v Vrbi, kjer je tekla zibelka nesmrtnega genija, in v Kranju, kjer je prenehalo utripati pero velikana slovenske poezije.

B. F.

Ob četrtri premieri v Prešernovem gledališču

N. Manzari: Naši ljubi otroci

V Prešernovem gledališču v Kranju se je v letosnjem sezoni že četrtrič odprla zavesa. Četrtrič so se prizgale odrške luči in prav tolkokrat je bila pre-

mierska predstava polno zasedena z gledališkim občinstvom, ki je tudi tokrat z zanimanjem sledilo Manzarijevi komediji NASI LJUBI OTROCI.

Ceprav velja Nikola Manzari za enega najpopularnejših in najbolj igralnih sodobnih italijanskih komediografov, mu vseeno ne bi storili krvice, če bi mu očitali, da delo ni napisano z kdo ve kakšnim umetniškim peresom. Vsekakor pa je komedija napisana z originalnim komedijantstvom, katerega namen je sneti krinko vzdobje z nališpanih obrazov starodavnih malomeščanskih staršev in jim postaviti nasproti bistra, doračajoče otroke. Pro-

blem odrasov med starši in dočačajočimi otroci je prikazan neposredno, brez dolgovzrosti, in je, čeprav nekoliko delikatno zasnovan, poučen tako za starše kot za mladino.

Režija Milana Stanteta iz Ljubljare je bila domiselna. Uporabil je vse izrazne možnosti, da je dal komediji plastično podobo. Delo je bilo v rezljiskem pogledu vsekakor ubranjeno na pravo mero, ki ni dopuščala zastoja v dinamiki igre.

Tudi igralci so vložili veliko truda, znanja in invencije. Bili so sproščeni, neposredni in prisrčni. Irena Hadžiomerovičeva je v vlogi advokata Marilde pravilno združila avtoritativnost s pretirano nežno ljubezenjijo do svojega sina Ririja. Ing. Marka je podal Bogdan Fajon in s tem tudi izbrušen lik očeta.

Vlogo hčerke Grazie, ljubko in otroško naivno, podajata v alternaciji Slavica Brzinova in Marija Bogatajeva. Prepričljivi so bili tudi Peter Ambrož v vlogi pobalinskega Ririja, Načne Reš, ki nam je odlično podal predsednika sodišča in Magda Kotloškova v posrečeno zaigrani vlogi hišne Giuliete.

K celovitosti predstave je pripomogla tudi nevsiljiva in funkcionalna scena scenografa Štefana Kumpa. In za konec: kranjsko, sicer hladno občinstvo, je predstavo navdušeno sprejelo. M. F.

»CELJSKI GROFJE« V KRAJSKI GORI

Clan igraške družine DPD Svoboda »Slavko Černe« Kranjska gora so 30. in 31. januarja uprizorili Kreftove »Celjske grofe«. Režiral in osnutek za sceno je izdelal režiser Ivan Marinko, v vlogah pa so se predstavili stari, rutinirani igralci, med katerimi je bilo le nekaj novih obrazov. Predstavo bodo v prihodnjem tednu še ponovili za šolsko mladino ter udeležence drž. prvenstva v alpskih disciplinah, 7. februarja bodo pa gostovali v Gorjah pri Bledu. Morda bodo šli z njim gostovati tudi v Cufarjevo gledališče na Jesenicah.

V spomin Ivana Preglja

Ob prihliki smrti dočka Ivana Preglja, pomembnejšega slovenskega pisatelja iz dobe pred drugo svetovno vojno in prvaka eksprezionistične umetniške smeri na Slovenskem, je Studijska knjižnica v Kranju v počastitev njegovega imena in v spomin na večletnega profesorja kranjske gimnazije predela knjižno razstavo pokojnikovih del. V skoraj 25-letnem pisateljevanju je Pregelj napisal okoli 20 samostojnih knjig in 10 zvezkov Izbranih spisov. Vse to priča o bogati umetniški ustvarjalnosti.

In za konec: kranjsko, sicer hladno občinstvo, je predstavo navdušeno sprejelo. M. F.

● Mednarodna glasbena nagrada »Londonske fondacije Arriet Cohen« je bila pred nedavnim pododeljena dirigentu beograjske opere Oskarju Danonu. Danon je prejel nagrado za uspehe, ki jih je lani dosegel v svojem dirigentskem delu. Prejšnje leto so to nagrado prejeli štirje znani dirigenti iz Velike Britanije in Belgije.

Kulturnoprosvetna dejavnost v Radovljici občini

Tesnejše sodelovanje - boljši uspehi

Kulturno-prosvetno življenje radovljiske občine je že od nekdaj dokaj razgibano. Tega sicer ne kaže trdit za bližnjo preteklost, čeprav pri tem ne smemo mimo privzedenj številnih posameznikov in uspehl odških priveditev ter dokaj široke dejavnosti nekaterih društva. Le-teh je na območju radovljiske občine 9.

DPD Svoboda Mošnje je lani pokazalo živahnno prizadovost pri razgibanju kulturno - prosvetnega življenja v svojem kraju. Prevzeli tega je društvo v okrajnem tekmovanju doseglo tretje mesto in morda dosegel največji uspeh.

Skoraj nič manjši uspeh so lani dosegli Podmetčani. Le-ti so v okrajnem tekmovanju osvojili peto mesto. Imajo tudi likovni krožek. Ze daje pa pripravljajo ustavnitev folklornega krožka.

V Lescah imajo razen godbe na pihala, salonskega orkestra, dramskega odseka in knjižnice tudi televizijski klub. Za novo, sodobno obliko kulturno-prosvetnega dela je zlasti med mladimi veliko zanimalje, zato so klubski prostori dvakrat tedensko zasedeni do zadnjega kotača.

Dramska sekacija KUD »A. T. Linhart« iz Radovljice je dosegla vsekarok največji uspeh — na tekmovanjih si je prizorila pravico do udeležbe na republiškem tekmovanju v Velenju.

Najboljši izobraževalni odsek ima že vrsto let DPD Svoboda Kropa. Znano je, da so v Kropi predavanja iz raznih področij začela in vedno dobro obiskana. Člani Svobode pa se že daje pravljajo za letosno praznovanje ob 90. letnici prve slovenske knjižnice na Gorenjskem.

Rezultata, ki sta jih dosegli društvi na Lancovem in v Kropi, sta zadovoljiva, vendar bi ju še zdiči, da ne mogli primerjati s kulturno-prosvetno dejavnostjo prejšnjih let.

Zelo težavne delovne pogoje imajo v Begunjah, zato o Begunjanih tudi ne bi mogli zapisati kar več.

Posebno priznanje pa gre najmlajšemu društvu, in sicer Svobodi na Brezjah. To društvo ima razen sekoci, ki jih imajo običajno

vsja društva, tudi likovni krožek in modelarje.

IN STEVILKE...

Statistična služba pri občinskem svetu Svobod in prosvetnih društev v zadnjem času zelo skrbno spremja vse podatke na svojem področju. Stevilke, ki jih bomo navedli, pa že same po sebi veliko povedo.

V zadnjem sezonu (1958-59) so imela društva 144 priveditev, ki jih je obiskalo nad 20.000 gledalcev ali poslušalcev. Od omenjenih priveditev je bilo: 14 predavanj(), 11 pevskih koncertov, 8 instrumentalskih koncertov, 6 zabavno-glasbenih koncertov, 64 dramskih predstav in 32 akademij (v večini v počasnosti 40. obletnice KP).

Za kulturno-prosvetno dejavnost so porabili nad 2 milijona dinarjev. Svoje domove imajo le tri društva, medtem ko je na območju občine 8 dvoran s skupno 1700 sedeži. Odre imajo vsa društva, le sedem pa jih ima tudi garderobe; pevski sobi sta dve, prav tako imata le dve društvi tudi klubske prostore, eno društvo pa pišarno. V devetih društvinah je 27 sekoci, v katere je vključeno 1045 članov.

Med vsemi številkami sta najbolj zanimali dve, in sicer število članov ter predavanj(). Medtem ko prvo lahko opravljajo številni objektivni razlogi: kadri, denar in prostori, drugoge ni moč opraviti. Predavanja so vsekakor najcenejše priveditev, hkrati pa imajo lahko najboljše rezultate pri izobraževanju širokih množic.

Na splošno pa moremo zapisati, da je zanimanje za kulturno-prosvetno delo zlasti med mladino večje kot to pokazuje številke.

Na celotnem območju občine manjka ljudi, ki bi vodili in vzgajali mladino. Še večji problem je posmjanjanje denarja. Izvod bi morda kazalo izkazati v tesnejšem sodelovanju med delovnimi kolektivi oziroma sindikati in kulturno-prosvetnimi društvami. Tesno sodelovanje bi vsekakor omogočilo bolj razgibano dejavnost zlasti sedaj, ko tudi na kulturno-prosvetnem področju isčemo in vse bolj uveljavljamo nove oblike dela.

B. F.

Razgovor s predsednikom ObSS Kranj Jožetom Benčičem

Še letos do strehe

Delavske univerze imajo pri svojem začetnem delu največ težav zaradi pomanjkanja prostorov. V

Kranju, kot smo že poročali, so začeli s pripravami za gradnjo stavbe, ki bo služila potrebam Delavske univerze. Vodstvo gradbenega odbora je prevzel predsednik Občinskega sindikalnega sveta, tovarni Jože Benčič. Zato smo ga to pot povprašali o nekaterih podrobnostih v zvezi s tem smolim načrtom.

Zakaj ste prevzeli vodstvo gradbenega odbora? Kakšne potrebe po tej stavbi ima vaša organizacija?

Občinski sindikalni svet združuje nad 16.000 delavcev in uslužencev. Zato je tudi potreben, da boj kot vsaka druga organizacija razvije sistem delavskega izobraževanja in vsestranskega izpolnjevanja ter usposabljanja svojih članov za delovno in družbeno upravljanje. To je naša dolžnost. Delavci to tudi zahtevajo. To so izrazili tudi s posebno anketno.

Menimo, da bo moč že letos izdelati načrte, določiti prostor ter dograditi stavbo v grobem stanju do podstrelja.

Kako boste začeli z gradnjo?

Okvimi predračun predvideva približno 120 do 150 milijonov dinarjev, in to brez opreme. Upravičeno pričakujemo znatno pomoč iz skladov za kadre v naših podjetjih. Zlasti še, ker so sami delavci izrazili potrebu po tej stavbi. Računamo tudi na sklad za kadre pri OLO, precej pa bodo mogli prispavati kolektivi iz svojih prostih sredstev.

V Prešernov spomin

Na slovenski kulturni praznik obletnico Prešernove smrti se v Dolini resno pripravljajo. Na Dovjem bo proslava 6. februarja zvečer, v Kranjski gori pa že istega dne dopoldne. Prireja jo samo šolska mladina in je predvsem le-tej tudi namenjena.

Korenova Vohunka v Podbrezjah

KUD »Tabor« Podbrezje je upravilo preteklo nedelja v svojem domu igro »Vohunka 907«. Vsebina drame sicer nima literarnih vrednot, pač pa je zaradi dramatskega dogajanja zelo iskana igra amaterskih odrških.

Igrali (Marta Logar, Jože Drinovec, Stane Tonki, Mirko Petremelj) so z disciplino in pod večročno roko režiserja Mirkice Cegnarje iz Kranja postavili na oder predstavo, s ka-

DRUŽINSKI POMENKI

MODA

HOLANDSKA KAPICA (za 6 let)

Potrebujemo 25 gramov modre in 20 gramov bele volne ter par pletilk #1, 2, 5.

Popis velja za debelino volne, katere 20 petelj v širino meri 6,5 centimetrov in 30 vrst v višino 6,5 centimetrov.

Kapico sešljemo iz zgornjega in zadnjega dela.

Zgornji del. Z modro volno nasnijemo 111 petelj in spletimo 28 vrst (6 centimetrov) na lico desne, na narobni strani leve. Tako pletenje nadaljujemo. Z vsako vrsto pa se veča na obeh straneh število nepopletenih petelj. Ko imamo po 44 nepopletenih petelj na vsaki strani pletenja, pa delo nadaljujemo tako, da na koncu vseke vrste popletemo po eno nepopleteno petlj. Na ta način se nam z vsako vrsto veča število popletenih petelj, a na stranah se manjša število nepopletenih petelj. Ko smo vse nepopletene petlje porabile, imamo na pletilk 94 petelj in preko teh spletimo z rdečo volno 5,5 centimetra širok rob: 1 desna, 1 leva — menjaje.

Nato po narisu s pletilnim vbojem uvezemo borduro, katero pričnemo v 12. vrsti od rdečega roba. Nato rob kapice zavijemo, na konci kapice pa prisijemo pompon ali čopek. Dalje pletemo po narisu. Motiv ponavljamo v širino in dolžino. Ko napletemo 93 vrst (20 centimetrov, merjeno od nasnutka), snamemo na obeh straneh 7-krat po 4 petlje. Ostalih 55 petelj zazankamo v eni vrsti.

Za zadnji, enobarveni del nasnijemo z modro volno 25 petelj in pletemo od tlinika navzgor. Ob straneh, v vsaki 6. vrsti dodamo 6-krat po 1 petlj. Nato pletemo dalje še 2 centimetra in nič ne dodamo. Potem ta del zaokrožimo tako, da v vsaki 2. vrsti snamemo 7-krat po 1 petlj. Preostalih 23 petelj zazankamo v eni vrsti.

Izdela. Pri zgornjem delu zapognemo na notranji strani 5 centimetrov modrega pletenja in prisijemo ta rob z nevidnimi vboji. Nato prisijemo še zgornji del na zadnjega tako, da ga malo presegira.

Spodaj ob vratu kapico obkväkamo z 2 vrstama gostih petelj. — Nato zapognemo in prisijemo še sprednje vogale kapice, kakor vidite na sliki.

PIONIRJI NAM PIŠEJO
SMRT TREH PARTIZANOV

Volk in pastir

Ta povest se je zgodila leta 1942, ko so Nemci vdrli v naše kraje, partizani pa so se morali skrivati po gozdovih.

Bilo je nekega dopoldne. Na polju smo oralj nivo. Na sosednji njivi sta bila tudi dva, ki sta trošila gnoj. Kadarsmo vsi hkrati prili do konca nijive, smo malo poklepatali.

Nenadoma smo zaslišali iz gozda strele. Kmalu zatem smo vidieli, kako so Nemci pripodili iz gozda tri partizane in partizanko. Steklj smo na rob gozda, živino pa smo kar pustili na njive. Ko smo tako vsi prestreljeni obstali, smo zagledali partizanko, ki je tekla proti nam. Pri nas se je vsa izčrpana ustavila.

Strelji so ponehali. Ozrlj smo se okrog sebe in videli pred seboj

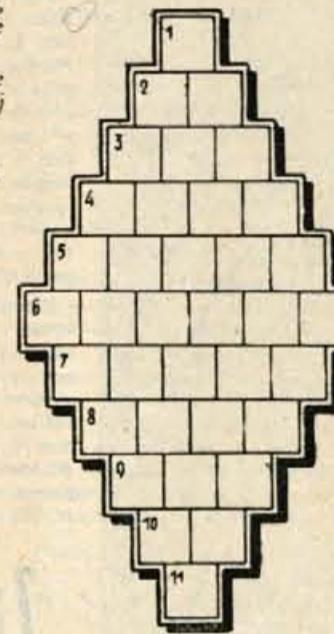
MLADA RAST

Žalosten prizor. Oba partizana, ki smo ju prej videli, sta ležala mrtva na tleb, pa tudi na sosednjem griču je obležal še en partizan mrtve.

Ze smo se hoteli premakniti z mesta, ko so prišli za nami Nemci in izprševali, če smo kaj vidieli partizano. — Te seveda ni bilo več med nami, zato smo rekli, da o nej nicesam in vemo.

Partizane smo v vasi pokopali. Bili smo veseli, da smo rešili vsaj partizanko.

Zdravko Žižmond

Tam na hribu

Tam na hribu za vasjo se otroci sankajo.

Čuj! Od jutra do noči smeh se na saneh glasi. Niso lačni, ni jim mráz, v zdravju jim žari obraz, vozijo se sem in tja zadovoljni, kar se da.

In na robu travnika, glej, sneženega moža! Tih in miren mali gost, zavida živo jim mladost. Sam najražji bi imel gladke sanke, da drvel z njimi bi čez hrib in plan, srečen ves in nasmejan. Ali kaj — ko star, bolan, na mrzla tla je prikovan!

T. P.

VRÉTENO

Samo vodoravno: 1. samoglasno uporabljen soglasnik, 2. ljudska republike, 3. varuh domačega ognjiska pri Starih Rimljanih, 4. majhen plug, 5. vrsta cerkvenega pelja, 6. obrabilna palica, 7. dragocen vrč (za nagrado pri tekma), 8. voz, 9. godalna priprava, 10. veznik, 11. predlog.

Niso ga razumeli

ONDAN SEM SE PO daljsem času spet srečal s Petrom. Komaj sem ga spoznal, tako se je potegnil. In tudi pomožil se je! — Prav nič več ni bil podoben nekdanjemu, porednemu Petru.

«No, kako, Peter?» sem ga veselo nagonovril.

«Kar gre! V Ljubljani živim; učim se za avtomehanika,» je zavdovljeno pojasnil. Pri tem pa mi mogel skriti tistega, malce ironičnega nasmeška, ki je nemaločrat razhudil marsikaterega Petrovega učitelja. Zdelo se mi je, kakor da hoče reči: precejšnje krize so imeli z menoj učitelj in drugi, preden so iz mene vzgojili Človeka. Takrat niso spoznali v meni skritih želja in veselja za tehnično delo. Pa vendar sem danes vsem skupaj prav iz srca hvaležen.

Končno se je mati zatekla po pomoč v šoli. Tudi tod je bil Peter na slabem glasu. Imel je nekaj dobrih prijateljev, s katerimi se je največ družil. Vsi ostali so se ga nekoliko bali, zraven pa so ga na tihem občudovali, ker je upal pogumno kljuboval učiteljem in se celo drznil postaviti po robu ravnatelju zavoda. Zato je bil seveda večkrat kaznovan, vendar brez uspeha.

Po materinem obisku v šoli se stanje ni prav nič popravilo. Zato tretji razred gimnazije. Očeta ni imel, mater pa je delal precejšnje preglavice, tako da mu dostikrat nri bila kos. Zato je včasih že malodane obupala nad njim. Poskušala je vse, kar se je dalo storiti, toda vse je bilo bob ob steno. — Solo je zanemarjal, za učenje mu ni bilo mar. Preveč se je počutil samostojnega in samozavestnega. Tudi učiteljev ni moral. Najraje se je potkal okrog potoka, lovil ribe in počel druge nevšečnosti, ali pa se je zapri v kamero in tam venomer nekaj popravljal, naviral

njim o različnih stvareh. — Spozetka je bilo Petru vse skupaj odveč, polagoma pa se je na obiske v razgovoru privadol in zanj so začeli postajati zanimivi in zavetni. Mati se je razveselila, ker se je Peter občutno poboljšal tako doma in v šoli.

CESTOKRAT PA JE PETER brez materine in Andrejeve vednosti zašel k svojemu sovračniku in prijatelju Dolinarjevemu Bojanu. Ta ga je navdušno že čekal v veži, od koder sta potem brž smuknila v klet, prostorno in mračno, pa počno zanimivih predmetov in stare šare.

Tamkaj sta razvlekali tudi star očet motor, ga razstavljali in spet sestavljali, napeljevala električni zvonce, »hišni« telefon in še marsikaj drugega. Seveda oči o tem ni smeli ničesar vedeti, saj bi se prav gotovo hudo razjezik zaradi škode, ki sta jo z »snovotarijam« prizadejala.

Nekega večera so se Dolinarjevi prej kot običajno vrnil domov. — Peter, ki se je to pot spet mudil na obisk pri Bojanu, ni več učnili odnesti pete. Z Bojanovo pomočjo je ubral kar najkrajšo pot iz kuhinje skozi obe sobi in naprej čez balkon na dvorišče. Bojan se

je v kuhinji potuhnil kot maček in zavzel reševal matematično nalogu. Starši so bili zadovoljni, ker so ga našli pri delu. — Toda je oči stopil v sobo, je skozi balkonska vrata zagledal temno poslavo, ki se je pognala v temo in obvisela na šest metrov visokem balkonu. Dolinar je zavplil, njevova žena pa je zagnala tak vrišč, da so zvezdavi sosedje kar leteli skupaj. Tisti hip se je postava spustila na dvorišče. — Prisotnim je zastal dih. Nekateri, ki so bili bližu, so se hitro znašli in ponočnjaka zgrabili ter mu posvetili v obraz.

«Poglejte tatu! Krasti je hotel!» se je nekdo zadrl. Tedaj so spoznali Bašetovega Petra, ki se je besno upiral trdim rokam. Niti do sipe nismo mogeli, da bi opravili to čudno početje. V tem trenutku ni nikdo pomislil na kaj drugega, ker so je Peter zaradi kraje zelen na balkon. Bojan pa je iz strahu pred očetom trdrovratno molčal.

Obsdoba, da je hotel krasti, je Petra očitno prizadela. Vzelo mu je besed. V sebi ni čutil volje, da bi zadevo pojasmil. Nekaj dni se sploh ni prikazal med ljudi. Končno so učenci morali pon, da so ga z materino pomočjo spravili v šolo. — Po dogodku pod balkonom se je Petru še posebej slabo godilo, zlasti v šoli. Bil je hudo kaznovan — celo s pretin, da ga izključijo. Sicer pa je zavojio tega prekrška odločitev o nadaljnji Peterovi usodi še ostala odprta. Peter bi vse še nekako prestal. Očitki, da je hotel krasti, pa so ga grizli čedalje bolj. Misel na to, da ga je soseska obtožila za tetu, mu je postajala neznotina.

Stiri dni po dogodku je Petra ob materino navzočnosti obiskal na domu učitelj Andrej. Peter je stal pred njim žalosten in zamisljen.

«Kako, Peter, da si se tako spozbil?» ga je Andrej vprašajoč pokaral.

Po kratkem molku je le-ta mračno v klubovalno odgovoril, ne da bi Andreja pogledal v obraz:

— Krasti pa že nisem zameraval.

Spet je molčal in gledal v tla.

Ob teh besedah in v trdrovratnem Petrovem vedenju je Andrej spoznal da mladenček nekaj skriva in da se zavojio svoje samozvesti in užaljenega ponosa ne mara razočari.

Andrej je takoj vedel, kaj mu je storiti. Poiskal je Dolinarjevega Bojana in se pogovoril z njim o tistem večeru, ko so Petra obdolili, da je kredel. Sprva je ta trdrovratni tajil, končno pa je vse po vrsti priznal: da sta se s Petrom večkrat shajala v kleti, s čim vso

sta se ukvarjala, in da je bil tisti usodni večer Peter spet na obisku pri Bojanu.

To je bilo za Andreja dovolj, kajti ravno za tisti večer je bila napovedana konferenca učiteljskega zbora skupaj s članji Šolskega odbora. Na dnevnem redu je bil razgovor o slabem uspehu nekaterih dijakov in Petrov sprekršek zoper moralno in javni red. Na poslovovanje je predsednik Šolskega odbora povabil razen učencev s slabimi ocenami tudi njihove starše.

ZE SO BILI ZBRANI. — Otroci spredaj, med njimi tudi Dolinarjev Bojan, starši pa v klopede za njimi. Največ je bilo mater, Bojana pa je to pot zastopal oče.

Vstopili so še razredniki, članji Šolskega odbora s predsednikom, ravnateljem zavoda ... Začelo se je.

Beseda so imeli tudi »cvetkarje«.

Tedaj je bil na vrsti Peter. — Ravno se je pripravljala ploha, toda takrat se je dvignil Bojan in vse po vrsti povedal, kaj sta se s Petrom pogostokrat shajala, kaj sta počela v kleti in na podstrešju, kadar ni bilo nikogar doma, in kar je najvažnejše, da je bil tisti večer, kaj so ga zgrabili kot tatu pod balkonom. Peter le ne obisku pri Bojanu. Brez strahu je pred očetom in pred vsemi izpovedal vse po pravici. Učitelj Andrej, ki je sedel v zadnji klopi, se je razveselil Bojanovega pogumnega dejanja, najbrž tudi Peter, vsi ostali pa so od začudenja ostrmeli. Bojanove besede so na vse skupaj napravile nenadovno močan vtip. Kaj takega niso pričakovali. In da so se tako hudo zmotili o Petrovem poštenosti. Marsikdo je bil na tihem razočaran nad svojimi vzgojnimi izkušnjami. Večinoma pa so bili vsi zadovoljni, da se je tako srečno izteklo.

«Tem presnetim fantom pa res zlepje ne pride do živega!» je era izmed prisotnih mater pomenljivo dejala sosedi.

OD TISTEGA DNE DALJE so se za Petra priveli boljši časi. Ves se je spremnil. Nezadostne ocene je kaj kmalu popravil, šolski odbor pa je novo ustavljeno tehničnemu krožku, ki ga je vodil Peter, preskrbel potrebitno opremo in orodje. — Tako se je začelo. Ustanovljeni so bili še drugi krožki in učenci so se z veseljem vključevali in delali v njih.

Ob koncu leta je Peter izpolnil osnovnošolsko obveznost. Razred je končal z dobrim uspehom. Občinski ljudski odbor se je na materino prošnjo in na priporočilo Šolskega odbora zavzel za Peterja in mu preskrbel delo v Avtomobilski mehanični delavnici. Postjal je dober in poslušen vajenec. Dela z velikim veseljem in vnenjem, ker se je končno vendarle uresničila njegova želja. Mojster ga čestokrat pojavljal in je ponosen nanj.

Najbolj pa je Petrovega napredovanja vesela njegova mati.

Jože Bohinc

HRANLJIVA MASKA ZA OBRAZ

Iz ovratnih kosmičev lahko napravite odlično hranljivo masko za obraz. Pripravite jedino žlico kosmičev dajte v malo hladne vode, nato pa vse skupaj v velro vodo. Neprestano mesajte in pustite, da vre pol ure, dokler ne nastane gosta kaša. Se toplo meso dajte v debelim sloju na obraz in jo po 15 minutah s toplo vodo odstranite z obrazu.

DOMAČE zanimivosti..

PODVOJENA PROIZVODNJA TELEVIZORJEV

Telekomunikacije v Ljubljani bodo letos podvojile proizvodnjo televizorjev. Izdelali bodo 45.000 radijskih aparativ, 10.000 tranzistorovskih sprejemnikov in 3.000 televizorjev.

AUTOMATIČNI NAKLADALCI SNEGA

Novost na ljubljanskih ulicah dalič snega, ki čistijo ulice. Došo bili te dni avtomatični nakladični jih iz Sovjetske zveze. Tak nakladalec v 52 sekundah

F • I • L • M SOVJETSKI FILM O POLETU RAKETE Z ŽIVALMI

Sovjetska delegacija je na zasedanju Ameriškega raketenega društva prikazala film o poletu raket z živalmi skozi vesmire. Film, ki traja pol ure, je komentiral šef sovjetske delegacije in član Akademije znanosti SSSR profesor Anatolij Blagonravov. — Dejal je, da je bil film posnet v raznih poletih raket med 1951. in 1957. letom. Prvikrat so film prikazali izven Sovjetske zveze. Po prikazovanju filma je profesor Blagonravov dejal, da ima sovjetski program človekovega poleta skozi vesolje za cilj v prvi vrsti, utrditi pogoje za njegov varni polet. — Dejal je, da so sovjetski znanstveniki pokazali, da je tehnično to povsem mogoče, toda le pod posebnimi pogoji.

— Ti pogoji — je rekel profesor Blagonravov — so absolutna varnost za človeka, varnost njegove vrnitve na Zemljo in možnost, da bo človek sam izvrševal naloge, katerih ne morejo opravljati avtomatski kontrolni instrumenti.

LOVČEN FILM SNEMA

Film »Zbogom Španija« v produkciji Lovčen-filma že dolgo pripravlja. Verjetno bodo pričeli s snemanjem marca, leta 1960. Z ožrom na obseg priprav in sestavljenost same filmske materije, se lahko zgoditi, da bodo z delom pričeli še kasneje. Kameri so zaupali Miši Stojanoviču, scenografijo pa Miomiru Domicu. Glavne moške vloge bodo podeljene Ljubi Tadiću in Pavlu Vujišiću, imedtem ko je za žensko vlogo vprašanje še vedno odprto. Režiser nikakor ne more dobiti igralke, ki bi ustrezala njegovi zanimosti lika mlade španske žiganke. Naravne posnetke bodo napravili na teritoriju od Zelenike do Dubrovnika, ker ti predel najbolj ustrezajo Španiji. Notranje posnetke bodo posneli v beografskih filmskih ateljejih.

NOV FILM VITTORIA DE SICE
Znani italijanski režiser neorealistične šole Vittorio de Sica je zadnjih leta nastopal izključno kot igralec (zlasti velik uspeh je dosegel v Rossellinijevem filmu »General della Rovere«). Sedaj pa režiser pripravlja nov film z naslovom »Dnevnik nekega človeka«, za katerega je napisal scenarij njegov stalni sodelavec Cesare Zavattini.

naloži 6-tonski tovornjak. S tako mehanizacijo so lahko v eni uri zvozili s cest 500 kubičnih metrov snega.

REKONSTRUKCIJA V SPLITU

V ladjedelnici »Split« v Splitu izvajajo velika rekonstrukcijska dela, ki naj omogočijo izdelavo ladij velikanov do 60.000 ton nosilnosti.

KAČJE PISČALI

V vaseh na obročnih Šar planini, kjer so prebivalci izvrstni živinorejci in proizvajalci ovčjega sira (kačkavalja), so se ohranile kačave, pihalni glasbeni instrumenti podoben enocevni piščali, le da je daljši, ima več luknjic, ima pa tudi nekako drugačen otočno pobaran zvok. Šar planinci običajno »oblečejo« to piščalo v kačo kožo. Te kože najdejo pastirji spomadi, ko se kače levijo.

DRAMATIČNA BORBA Z VOLKOM

Pred kratkim so v vasi Burmazi pri Stocu doživel nekaj nenavadnega. Credo ovac poljedelca Marka Marića je gapadel volk. Razen pastirja sta ovce čuvale tudi dva ovčarska psa. Pričela se je dramatična borba med psem in volkom. Na pomoč sta pritekla Marko Marić in njegov brat. Premagača sta volka, ki je že izgubil moči v borbi s psoma.

TONE SVETINA LOVČEVA HČI

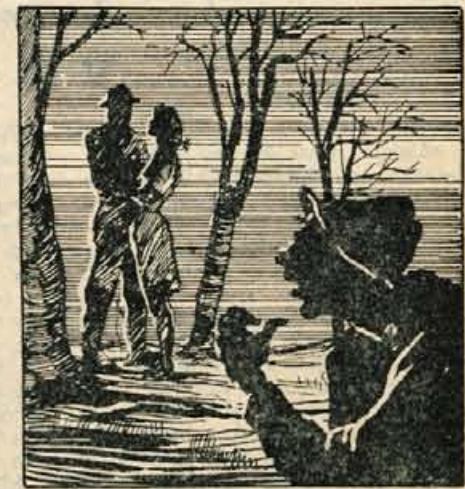
Riše Milan Batista

43.

44.

45.

Dnevi lepe sončne jeseni so potekali kot sanje. Tistega dne sta bila v nekem posebnem razpoloženju. Minkina glava je slonela na Boštjanovi rami. Brez besed sta strmela v bele oblake. Okoli njiju je plešalo orumeleno listje. Nekaj bi si rada povedala pa nista našla besed.

Boštjan jo je pobožal po laseh in se zatopil v njene oči. Vprašala ga je: »Cemu si tako zamišljen in mrk? Se tudi ti bojiš, kam bo vse to pripeljalo?«

»Rad te imam Minka, če smem, ne bom vprašal nikogar.«

»Tesno jo je privil k sebi.«

Gozd je umiral in gore so se zavijale v vijoličastem čadu. Predala sta se opaju ljubezni z nekim zatajevanim strahom. Vedela sta, da bo sneg kmalu zamedel po leto in zima bo presna le bolečino netesenega hrepenjenja.

Ko je bilo nek večer tesno, jo je pospremlj skoraj do doma. V mraku sta slovila ob drevesu in se menila o njegovi prihodnosti. Zamotila sta se, da nista slišala matjih korakov Fentovega, ki je včasih lazil za Minko in se jima je vracačo se z drvarjenja, tisto približal v poslušanju. Po glasovih ju je spoznal in se zlobno nasmjal v pest.

Vesoljne ure z več številčnicami Kemikalije iz nafte

S težnjo po potovanju in osvajanju vesolja nastaja problem merjenja časa. Kakor poroča ameriška znanost, postane vesoljski časovni problem aktualen, brž ko se bo človeku posrečilo priti na druge planete. Merjenje časa pri potovanju na Venero ali Mars bi bilo možno z že znanimi urami in kronometri. Cisto drugače pa bi se ure obnašale v bližini sonca; na primer pri potovanju iz Venere

na Merkur. Ure bi začele prehitovati za 22,5 % zemeljski čas in se še pri večjem približevanju soncu začele hitro vrteći. Pri velikih oddajenostih od sonca (večjih od zemlje) pa bi ure tekle počasnejše. V področju Neptuna in Plutona bi po mnenju ameriških znanstvenikov merjenje časa z znanimi urami sploh ne bilo več mogoče. Veličko vlogo igra pri tem magnetna moč žarčenja.

Po fizičnih in finomehaničnih zaključkih ameriških znanstvenikov bi bilo možno »vesoljni časovni probleme« rešiti z vesoljskimi urami z več številčnicami, ki bi kazale »zemeljski čas«, »planetarni čas«, zraven kontrolnega »sončnega časa«. Omenjene precizne vesoljske ure bi morale biti zaščitene pred žarčenjem in bi bile v malem prostoru z določeno atmosfero.

Senzacionalni porast uporabe kemikalij iz nafte je v poslednjih petih letih najbolje prikazal v nekem članku L. H. Williamsa, generalnega direktorja družbe Shell Cheilca Company, ki so ga pred nekaj dnevi objavili v londonskem časopisu »Financial Times«. Iz statističnih podatkov je razvidno, da se je proizvodnja kemikalij na osnovi nafte povečala v Angliji od 184.000 ton na 634.000 ton. Hitrost porasta organskih kemikalij v Angliji je v razdobju 1950/57 znašala 40 % letno, za razliko od 6 % letnega porasta v skupini prejšnji kemikalij industriji.

Josephine Baker na Broadwayu

Slavna francoska pevka Josephine Baker je pred kratkim zaupala novinarjem svojo nameko, da bo v začetku februarja pokazala javnosti v broadwayskem gledališču znano revijo »Pariz — moja ljubezen«.

Po devetih mesecih neprestanega prikazovanja te revije v pariškem gledališču »Olimpija« je dvorana še vedno ob vsaki predstavi napolnjena do zadnjega kotička. Moži slavnemu Josephine bo organiziral prikazovanje te revije na Broadwayu. Umetnica se je zadnjikrat pojavila na Broadwayu pred 22. leti, medtem pa je nastopala v nekaterih newyorskih nočnih lokalih do 1953. leta.

Glavni del kemikalij na osnovi nafte je organskega porekla uporabljal za barve, detergente, plastične mase, sintetična vlakna

PLASTIČNI DIMNIK

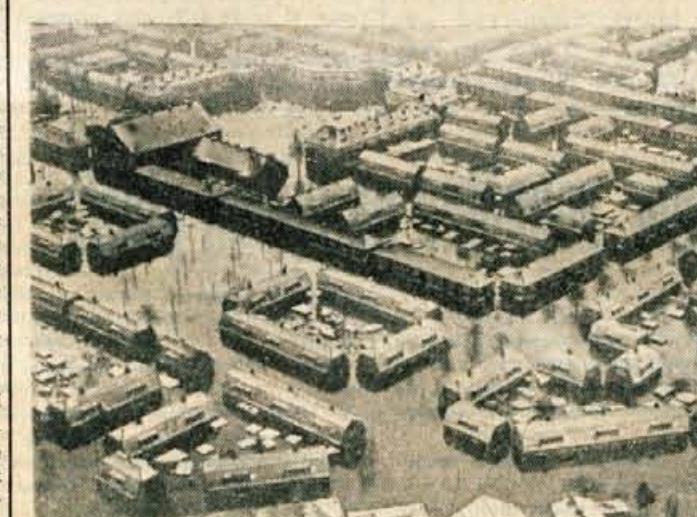
Neka tovarna plastičnih mas v Kanadi je zgradila za svoje potrebe dimnik, ki je vse iz sintetičnih mas. Visok je okrog 30 metrov in težak 924 kg. Njegova prednost ni le v hitri montaži, marveč tudi v večji odpornosti pred plini, ki skozi njega uhajajo.

NAJVĒČJE ORGLE

V eni izmed moskovskih koncertnih dvoran so sestavili orgle, ki tehtajo 20 ton. Zavzemajo dve nadstropji in imajo 7.800 piščali. Grajene pa so tako, da lahko spretni orglar sam igra nanje.

1	2	3	4	5	6
7			8		
9			10	11	
12	13				
14	15	16			
17	18	19			
20					

Navpično: 1. kemična prvina, 2. senčnica, 3. padavina, 4. predlog, 5. števnik, 6. postavljanje, napeljava, 7. otok v otočju Moluki, 13. Madžari, 16. nekdanja univerzitetna čast (okrajšava), 18. začenici predvojnega predsednika češko-slovaške republike.

Okrug 11.000 prebivalcev v predmestju Amsterdama v Holandiji so morali evakuirati zaradi nenadne zrušitve nasipa v stranskem kanalu. Vsa pritlična stanovanja so bila pod vodo in škoda je ogromna. Na sliki vidite, kako so se ceste spremenile v prave kanale.

Isaac Asimov

32

Jeklene kletke

»Nikar se zaradi tega ne vznemirjajte, doktor. Zelo pa je zanimivo, kar priporudejete. Potovanje z letali vam ni všeč, in kaj bi rekli, če bi nekdo odšel iz Mesta peš, doktor Gerrigel?«

»Zakaj vendar?« je hkrati presenečeno in prestrašeno vprašal doktor.

»To je samo retorično vprašanje. Se malo ne mislim kaj podobnega predlagati vam. Želim samo vedeti, kaj mislite o tem, to je vse.«

»Zelo neugodno je sploh misliti o tem.«

»Predstavljajmo si, da morate oditi iz Mesta ponoči in hoditi čez odprt prostor več kot milio daleč.«

»Mislim, da me na takoto pot nihče ne bi mogel prisiliti.«

»Brez ozira na to, kakšnega pomena bi bila?«

»Ce bi bilo potrebno, da bi si na tak način rešil življenje ali življenje svoje družine, potem bi morda poskušal...« Videti je bil zmeden. »Ali bi smel zvedeti za svrhu teh vprašanj, doktor Baley?«

»Povedal vam bom. Zgodil se je težak zločin, zelo zapleten umor. Podrobnosti vam ne smem povedati. Obstaja pa teorija, da je zločinec, ki je umoril žrtev, opravil prav tako pot, o kakšni sva prej govorila: prehodil je odprt prostor ponoči in popolnoma sam. Mene pa silno zanimala, kateri človek bi to naredil.«

Doktor Gerrigel je vzdržel. »Nihče, kolikor vem. Jaz tega že ne bi naredil. Ste pa je teoretično mogoče, da je med milioni ljudi tudi kakšen posameznik, ki bi to naredil.«

»Bolj določno povejte, ali je zares verjetno, da bi človeško bitje šlo na takot pot?«

»Ne, to sploh ni verjetno.«

»In vendar moramo temeljito razmisli o vsakem, še tako malo verjetnem pojasnilu o zločinu.«

Doktor Gerrigel je bil videti še bolj prepaden kot prej. Sedel je popolnoma vzrvanano, svoje lepo negovane roke pa je prekrizil v naročju. »Ali imate še kako drugo pojasnilo?«

»Da. Pomisli sem tudi na to, da bi na primer robot brez težav prehodil odprt prostor.«

Doktor Gerrigel je vstal. »Ah, moj gospod!«

»Kaj je narobe?«

»Ali mislite, da bi robot mogel narediti zločin?«

»Zakaj ne?«

»Da bi ubil človeka?«

»Da. Prosim vas, doktor, sedite.«

Robotičar je sedel. Potem je odgovoril: »Gospod Baley, kolikor sem vas razumel, sta tu dve dejstvi: prehod čez odprt prostor in umor. Človeško bitje bi prav lahko opravilo drugo, toda v prvem bi načelito na nepremostljive ovire. Nasprotno pa bi robot lahko opravil prvo brez težav, toda drugo bi bilo zanj sploh nemogoče. Ce hočete neverjetno teorijo nadomestiti zdaj z nemogočo, potem...«

»Nemogoče — je težka beseda, doktor.«

»Ali ste kdaj slišali za Prvi zakon robotike, gospod Baley?«

»Seveda. Celo citiram vam ga lahko: robot ne more poškodovati človeškega bitja ali z neaktivnostjo dopustiti, da bi se človeško bitje poškodovalo.« Baley je nenadoma uprl prst proti robotičarju in nadaljeval: »Zakaj pa ne bi mogli napraviti robota brez Prvega zakona? Kaj je v tem tako svetega?«

Doktor Gerrigel je najprej presenečeno nabral obrvi, potem pa je odkimal z glavo.

»Vaš odgovor bi rad slišal.«

»Gospod Baley, če veste že toliko o robotiki, bi morali biti seznanjeni tudi z gigantskim naporom v matematičnem in elektroniskem pogledu, ki je potreben za izgradnjo pozitronskih možganov.«

Te dni po svetu

LONDONSKA KONFERENCA
ZA OKROGLO MIZO

Na pobudo skupice poslancev britanske laburistične stranke je bila sredi preteklega tedna v Londonu neuradna konferenca za okroglo mizo, ki se je že udeležilo nad 500 političnih in javnih delavcev iz 14 evropskih dežel, ZDA in Kanade. To je bil nekakšen neuradni sestanek na vrhu. V trdnevi razpravi je jasno prišla do izraza želja (ki je hkrati želja velike večine ljudi v svetu), da je treba prenehati z oboroževanjem in zagotoviti trajen mir. Prav tako so ugotovili, da razdelitev sveta v dva nasprotna vojaška bloka ne more biti osnova za trajen mir. V resoluciji, ki so jo sprejeli ob zaključku konference, so udeleženci predvsem zahtevali od predstavnikov velikih sil, naj dosežejo sporazum o razročitvi in kontroli, hkrati pa, naj dokončno preprečim poizkus z atomskim orožjem. Na konferenci so razpravljali tudi o gospodarskih problemih.

RAZPLET V FRANCII

Brž ko se je položaj v Alžiriji uredir, je francoska vlada začela izvajati energične ukrepe proti pobudnikom kolonialističnega upora in drugim desničarjem, ki so ta upor podpirali. V sredo je francoska skupčina z veliko večino glasov dala vladu posebna, zelo široko pooblastila. Na podlagi teh pooblastil bo lahko vlada sprejemala odloke z zakonsko veljavjo za dobro 14 mesecev. Že naslednji dan, torej v četrtek, je bilo objavljeno sporočilo, da Jacques Sostelle, dosedjan minister v predsedstvu francoske vlade, ni več član vlade. Znano je, da je prav Skoustelle eden izmed tistih francoskih politikov, ki so s simpatijami gledali na početje francoskih skrajnežev v Alžiriji. V Parizu so prav tako izdali že okrog 60 nalogov za aretacije desničarskih elementov. Vodja upora Laguillard je prav tako že zaprt v jetnišnici »Sante«.

Kaže, da predsednik de Gaulle energično uveljavlja svojo politiko. Pri tem ga trenutno podpira večina Francozov. — Predvsem zato, ker se zavedajo, da je edina možna alternativa sedanje politike — fašistična diktatura.

KONČANI TURNJEI

Prednjšnji teden je zaključil svojo 5-tedenško turnejo po Afriki generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld. Te dni pa zaključuje svojo turnejo po Afriki britanski premier Macmillan. Oba državnika sta se na poti po Afriki lahko prepričala, da osvobodilna ideja postaja čedalje močnejša materialna sila, ki ruši ostatke kolonialističnih odnosov. Dag Hammarskjöld je na tiskovni konferenci po turneji izjavil, da je treba predvsem podpreti gospodarski razvoj afriških držav, zagotoviti za tak razvoj potrebna finančna sredstva, sposobne kadre in dati tem razredom moralno podporo pri njihovem formiranju. Tudi britanski premier Macmillan je hočeš nočes moral priznati posameznim narodom pravico do samoodločbe, čeprav so bile te njihove izjave včasih rasprotrojne. Ob koncu svoje turneje pa je v Južnoafriški Uniji povidal parlament, da se britanska vlada ne strinja z nekaterimi postopki južnoafriške vlade. Pri tem je mislil predvsem na rasročnostnosten temno-političnih prebivalcev.

VOLITVE V BURMI

To nedeljo bodo v Burmi parlamentarne volitve. Po dveh in pol letih vojaške vlade brez parlamenta pod vodstvom generala Ne Vina, bo torej spet obnovljen v Burmi parlamentarni sistem. Do ustavnovitev vojaške vlade je v Burmi prišlo septembra 1958. leta, ko je U Nu prostovoljno odstopil svoja polnomocja generalu Ne Vinu, ker je prišlo do razcepna Antifašistični fronti.

TELESNA KULTURA

Šola in telesna vzgoja sta neločljivi

Sport na kranjski gimnaziji Telovadbo imajo na Gimnaziji v Kranju v zimskem času kar v dveh telovadnicah. Ob lepem vremenu pa se gimnaziji poslužujejo športnih igrišč kranjskega Triglava. Sportni aktiv na kranjski gimnaziji združuje res precejšnje število sportnikov.

Vodi ga dijak 4. razreda gimnazije in hkrati odličen športnik Milan Rus. Seveda pa okoli njega ne manjka še drugih mladih športnikov. Lani so imeli celo vrsto srečanj z najrazličnejšimi šolami, delovnimi kolektivi in garnizoni JLA.

Največ tekem so odločili v svojo korist. Seveda pa so z igrišča odšli nekajkrat tudi z neodločenim izidom, pa tudi poraženi.

Menda sta odobjaka in košarka najbolj priljubljeni športni panogi kranjskih gimnazijev. Razen teh dveh panog pa gojijo še rokomet, nogomet, namizni tenis, streljanje in šah.

Celo vrsto tekmovanj so imeli tudi s šolami izven Kranja. V raznih ekipa na gimnaziji po večini nastopajo dijaki, ki so med športniki manj znani. Ce bi postavili v gimnazijsko ekipo vse najboljše športnike, ki obiskujejo gimnazijo, potem domala ne bi imeli konkurenco v vsej državi. Naj naštejemo znana imena med namiznotenskimi igralci, hot so Tomc, Knappa, Lampretova; pri plavalcih Vlada Brinovca, Rebolja; pri teniških igralcih, Mijo Gunčarjevo itd.

Najpomembnejša srečanja lahko so bila v Celju, Ljubljani, Sremski Mitrovici, na Jesenicah in Skofji Loki. Povsod so igrali košarko in odobjako, v Sremski Mitrovici pa tudi šah. Tako so osvojili tudi prvo mesto v

Sloveniji v košarki med srednjimi šolami. Pa poglejmo nekaj rezultatov, ki so jih dosegli. V odobjki so premagali Tekstilno šolo prvič s 3:0, drugič so premagali Gumarsko industrijsko šolo prav tako s 3:0. V odobjki so gimnaziji sodelovali tudi na tekmovanju v počastitev 40. obletnice KPJ in SKOJ, ki ga je priredila sindikalna podružnica tovarne Sava. Tu so dosegli naslednje rezultate:

Ekonomska srednja šolo so pre-

magali z 2:0, Svobodo Šentjur prav tako z 2:0, Srednjo tehnično teksitilno šolo z 2:1, Gumarsko industrijsko šolo z 2:0, ne organizacije Sava srečanje medtem ko so z ekipo sindikalizgubili 1:2.

V košarki so dosegli najpomembnejše zmage prav gotovo v srečanju s športnim aktivom v Murski Soboti. Tisoč moški premagali gimnazije iz Murske Sobe s 84:72, dekleta pa s 60:5.

V rokometu so sodelovali v tekmovanju v počastitev 40. obletnice KPJ in SKOJ, ki ga je prav tako organizirala Sava iz Kranja. Tu so na turnirju dobili vse tri tekme in tako so osvojili pokal. V nogometu so imeli samo eno srečanje, in sicer z Gumarsko šolo, rezultat pa je bil neodločen.

V namiznem tenisu so vsa srečanja proti Srednji tehnični tekstilni šoli, GIŠ, tovarni Sava in Mlekarski šoli odločili v svojo korist z rezultatom 5:0. — V strelenju so sodelovali na petroboju, kjer so zasedli 2. место s 364 dosegom krog. Najboljši strelec na gimnaziji pri moških je Preskar s 139 krog, pri dekletih pa Puharjeva s 134 krog. Zanimiva so bila tudi Šahovska srečanja.

Razen tekmovanj, ki so jih imeli izven šole, so organizirali celo vrsto srečanj med razredi na gimnaziji. Tako v Šahu nastopa 11 ekip, odigrali so 3 kola in 15 dvobojev.

Na gimnazijskem prvenstvu v košarki nastopa 7 ekip, ki so odigrale skupaj 21 tekem in so zasedeli razredi naslednja mesta: 1. II. a, 2. IV. b, 3. IV. a in 4. III. c.

Športniki na gimnaziji imajo v letosnjem letu predvini-

dena povratna srečanja v Celju, Skofji Loki, Ljubljani in Murski Soboti. Vseh tek-

movanj se je udeležilo pre-

ko 250 vseh dijakov kranjske

gimnazije. -mž.

SPORTNI DROBIZI iz Kamnika

Občni zbor nogometnega kluba Kamnik bo v nedeljo, dne 7. januarja dopoldne.

Na šahovskem prvenstvu Kamnika, na katerem igra 15 igralcev, vodi tri kola pred koncem Mirk Troha (Solidarnost), ki je dosegel izgubil samo pol točke.

Kamniško drsalische na te-

niskih igriščih pod Skalo, ki ga je nedavno odjuga popolnoma raztopila, so v sredo svet odprli, ker je nova ledena plast že dovolj debela. Morda bodo to pot drsalci le prišli na svoj račun.

Obiskali smo fante jeseniškega moštva. Skoraj vsi so zaposleni v Zelezarni, in sicer v oddelku mehanične delavnice. Krog nas so se zbrali Kristian, Tišler, Klinar, Kotranc in Brun.

Težko si predstavljamo, kaj vse zmorce ti mladi fantje. Dopolne za stroji v Zelezarni, zvečer pa navdušujejo na ledeni ploskvi na tisoči v tisoči ljubiteljev hokeja, saj trenirajo kar štirikrat tedensko. Malo je tekem, da bi razočarali. Seveda pa znajo poraz tudi častno prenesti.

Ob tej priložnosti smo postavili nekaj vprašanj enemu najstarejšemu igralcu Dušanu Brunu.

LUDJE IN DOGODKI

Gronchi v Moskvi

Včeraj, v petek, 5. januarja, je z enomesecno zamudo odpotoval v Moskvo predsednik Italijanske republike Giovanni Gronchi. Do zamaude je prišlo zaradi predsedničke bolezni, ne pa zaradi kakih drugih vzrokov. Zato tudi ne bo bistvenih sprememb glede vsehnečega bivanja v Sovjetski zvezni. Slepko je prej bodo Italijanski in sovjetski državnik predvsem govorili o međunarodni pomirivosti in razročitvi. Zanimivo je, da je prav italijanska diplomacija, oziroma bolje rečeno prav predsednik Gronchi, bil prvi pobudnik politike pomirja.

To nedeljo bodo v Burmi parlamentarne volitve. Po dveh in pol letih vojaške vlade brez parlamenta pod vodstvom generala Ne Vina, bo torej spet obnovljen v Burmi parlamentarni sistem. Do ustavnovitev vojaške vlade je v Burmi prišlo septembra 1958. leta, ko je U Nu prostovoljno odstopil svoja polnomocja generalu Ne Vinu, ker je prišlo do razcepna Antifašistični fronti.

NEZGODE

• E. A. iz Kranja je padel 12 m globoko in si hudo poškodoval glavo.

• S. L. iz Kranja je nekdo udaril s steklenico po glavi in mu prišadel hude poškodbe.

• A. Z. iz Struževega je padel in si potokel levo koleno.

• Osemletni I. P. iz Visoč pri Tržiču je padel pri sančkanju in si zlomil levo stegnomenko.

Vsi so iskali zdravniško posmoč v Zdravstvenem domu v Kranju.

ABC

ritve in sodelovanja = Sovjetsko druga politika — predvsem politika zaostrevanja blokovskih nasprotij — privlečen svet v nelognibno katastrofo, je katoliški tisk oznanjal vse poizkuse za sodelovanje kot »izdajstvo, ki ga rimsko cerkev in katoliške množice ne morejo trpeti. Najvišji katoliški krog se verjetno boje, da bi zblževanje med narodi močno spremenilo v obči katoliščev vse tiste počasne predstave, o katerih so jim leta in leta govorili. Zato ne izbirajo sredstva, samo da bi do tega ne prišlo.

Verjetno Gronchijev obisk v Sovjetski zvezni sam po sebi ne bo dal neke izredne rezultate. Je pa te člen v verigi naporov, da se z medsebojnimi obiski in medsebojnimi spoznavanjem odstrani navaka hladne vojne in pride do sodelovanja, ki edino lahko zagotovi mir. Gronchijev obisk v Moskvi je hkrati pomemben tudi zato, ker pomni neuspeh vatikanske politike, ki tokat ni mogla usiliti državi svoje volje.

V času, ko je vsakomur, ki trezmo misli, očito, da bi vsaka

Novi šoli v Loki in na Malenskem vrhu

S sestanka učiteljstva loške občine

Na sestanku upraviteljev osnovnih šol loške občine so govorili v proračunskih sredstvih za leto 1960. Ta bodo letos za 20 odstotkov višja od lanskih, kar je razumljivo z ozirom plač državnim uslužbenec. Sklenjeno je bilo, da bo letos dograjena osnovna šola na Malenskem vrhu v Vajenščici. Šola za razne stroke v Skofji Loki. Na novo pa bodo zidali osnovno šolo na Trati. Ustanovljeni bodo tudi posebno komisijo, ki bo ocenila zmogljivost Dijaškega doma in dala končni pristanek, ali naj sedanjo stavbo adaptirajo, ali naj zidajo novo poslopje.

Domerili so se, da bodo vsi prosvetni delavci loške občine pravili Prešernov dan na Trebiji. Na tem svečanem shodu, ki bo imel tudi zabavni program, se bodo pogovorili tudi o stanovanjskih problemih. Pridelitelj tega kulturnega shoda prosvetnih delavcev je Občinski

ZAKAJ PRESTOPANJE?

Na Turističnem društvu v Kranjski gori so z negodovanjem sprejeli vest, da rovi avtobusni zvezi s Kranjsko goro, vpeljani z 31. januarjem, zahtevata na Jesenicah — prestopanje! Na direktnih linijah, kakor je Kranjska gora—Ljubljana, je prestopanje res neobičajno in doslej ni bilo v navadi.

Bodice

△ S kinematografom se je začelo, s prehodom pa jenjalo. Verjemite, tako sem bil prehladen, da se mi je duša trikrat počez obrnila, in precej mi je šlo za nohte, preden sem jo spravil v pravo lego.

Tako se je začelo. — Nekako sredi januarja sem se mudil v Ljubljuni in kaj vem, kaj mi je bilo, da me je tiskar zanesel v kino v domu Partizana. — Ne zanjam preteklosti so vrteli, pa tudi tega ne zanjam, da je bilo preklicano mraz v dvorani. Vseskoč me je spremjal občutek, da sedim v hledniku. Tako me je pestila, da mi je proteza v zgornji čeljusti kar šklepetala, pa tudi drugim se je precej otepalo. Pa se nekaj! Predstavo si je prišla ogledat tudi domača mačka, ki pa ima glode oljke dokaj zmedene pojme. Gladalcem je namesto povzročila precej neviščnosti. Ko sem zapuščal, sem že zahvalil občuteku, da sedim v hledniku. Tako me je pestila, da mi je proteza v zgornji čeljusti kar šklepetala, pa tudi drugim se je precej otepalo. Pa se nekaj! Predstavo si je prišla ogledat tudi domača mačka, ki pa ima glode oljke dokaj zmedene pojme. Gladalcem je namesto povzročila precej neviščnosti. Ko sem zapuščal, sem že zahvalil občuteku, da sedim v hledniku. Tako me je pestila, da mi je proteza v zgornji čeljusti kar šklepetala, pa tudi drugim se je precej otepalo. Pa se nekaj!

△ Ko sem bil kmalu za tem mudil v Dupljah (napol prehladen seveda), me je zanima, keko so tamniji prebivalci zadovoljni s svojim kinoprojektorjem za ozki film. Kaj je bilo tiskar na spored, se ne spominjam, ker sem imel od filma le bore malo. — Vse preveč sem se otepjal mraza, saj ni bilo dočest toplej pot pod milim nebom. Kakor sem bil opazil, peč sploh ni bila zakurjena. Nočem trdit, da izmaja kurja. O, pač, na pretek je. To pot se je zataknalo pri kurjaču. V vsem kraju menda ne najdejo človeka, ki bi skrbel za ogrevanje dvorane. In ko sem tiskar prišel domov, je bil moj prehled popoln. — No, kakor videte, sem se konec končev le skopal iz postelje.

△ Ko sem bil pri močeh, sem jo ubral proti vzhodni plati. — V Cerkli je sem se namenil. V Senčurju sem si zapisal, da na krežišču Kranj—Kamnik, Kranj—Cerkli je vedno ni kažipota. Tega menda ne bi niti opazil, ko bi ne stal prav na kržišču avtomobil. Voznik se ni mogel odločiti, po kateri poti bi krenil, da bi prišel do Kravca. No, pa sem mu pomagal z zadrgo in mu povedal, naj jo ubere na levo proti Cerkljem. — Moja informacija je bila toliko vredna, da me je možkar povabil, naj prisledim Ena, dva, tri in bili sem v Cerkljah.

△ Ob vhodu na pokopališče sem naletel na Lojzeta. Jedenata, ko bi ga videval Lice je imel povezano z veliko ruto. Aha, sem sklenil sam pri sebi — po zobe ga daje. Pe klicanudo hudo mora biti, ko se kar proti pokopališču ozira. — Lojza, sem ga poz